

Wspólnie z nią śpiewa całe Wilno. Jubileusz niepowtarzalnej Maryli Rodowicz

Maryla Rodowicz jest bodajże jedyną gwiazdą polskiej sceny muzycznej, którą wilnianie witają niezwykle gorąco i wspólnie śpiewają jej największe przeboje. Popularność wokalistki nie słabnie, a jej hity są ponadczasowe. 8 grudnia niekwestionowana królowa polskiej estrady obchodzi jubileusz 80-lecia. »12-13

Świece adwentowe — ważny symbol świąt »10

Wielki Sejm Wileński: start budowy współczesnej Litwy »14-15

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

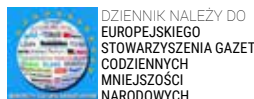
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Przełomu w Moskwie nie ma, Rosja ponawia swoje żądania

Delegacja USA z Moskwy przełomu nie wywiozła. Mimo zapewnień Kremla o gotowości do dalszych negocjacji Rosja nie rezygnuje z maksymalistycznych żądań wobec Kijowa.

Postępu w rozmowach nie ma. Tymczasem rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow zapewniał po spotkaniu prezydenta Władimira Putina z wysłannikiem prezydenta USA Steve'em Witkoffem, że Moskwa nie odrzuciła amerykańskiego planu pokojowego.

„Twierdzenie, że Putin odrzucił plan pokojowy USA, jest nieprawdziwe” — powiedział Pieskow, podkreślając, że wtorkowe rozmowy były pierwszą bezpośrednią wymianą opinii na temat propozycji przedstawionych przez Stany Zjednoczone. Według rzecznika Kremla niektóre elementy planu zostały zaakceptowane, a inne odrzucone, co — jak stwierdził — „jest normalne w procesie negocjacji”.

„Im bardziej te rozmowy będą prowadzone w ciszy, tym bardziej będą produktywne” — zaznaczył Pieskow, wyrażając nadzieję, że również strona amerykańska będzie unikać upubliczniania szczegółów negocjacji.

Doradca Putina, Jurij Uszakov, przyznał jednak, że do kompromisu jest jeszcze daleko. „Niektóre amerykańskie propozycje są do przyjęcia, ale trzeba nad nimi popracować. Inne, które zostały nam przedstawione, są nie do przyjęcia” — powiedział Uszakov.

Litwa odczuwa niepokój w związku z poczynaniami Kremla. Szef litewskiej dyplomacji Kęstutis Budrys twierdzi, że Rosja będzie stanowić zagrożenie dla NATO nawet po osiągnięciu pokoju na Ukrainie, dlatego członkowie Sojuszu muszą zwiększyć wy-

datki na obronę, aby zapobiec temu zagrożeniu.

„Rosja jest i będzie bezpośrednim zagrożeniem militarnym dla NATO — niezależnie od tego, czy zostanie zawarty rozejm, czy też pewnego dnia uda się osiągnąć pokój na Ukrainie. Dlatego my, NATO, musimy być gotowi odeprzeć to zagrożenie” — mówił Budrys w Brukseli.

„Nawet dzisiaj jesteśmy atakowani różnymi hybrydowymi atakami Rosji i jej wspólnika Białorusi — zakłóceniami i fałszowaniem sygnałów GPS, nielegalnymi balonami, które zakłócają nasze lotnictwo cywilne i stanowią zagrożenie dla naszej infrastruktury krytycznej” — zaznaczył minister.

Tymczasem analiza francuskiego dziennika „Le Monde” ocenia, że działania Rosji nie wskazują na rzeczywistą wolę zakończenia wojny. Dziennik jest zdania, że strategia Władimira Putina nie zmieniła się od czasu jego spotkania z Donaldem Trumpem 15 sierpnia na Alasce. Według „Le Monde” Rosja pozoruje chęć negocjacji, nie rezygnując z kluczowych żądań — wycofania ukraińskich sił z Donbasu, uznania okupowanych terytoriów za rosyjskie i ograniczenia ukraińskiego wojska.

„Strategia Putina jest taka sama od czasu spotkania na szczycie z Trumpem na Alasce z 15 sierpnia: obchodzi się on ogólnie z amerykańskim prezydentem i schlebia mu, pozoruje negocjacje i podtrzymuje maksymalistyczne żądania, by za niepowodzenie obarczyć odpowiedzialnością kraje europejskie” — zauważa „Le Monde”.

Francuska gazeta podkreśla też, że równoległe do rozmów dyplomatycznych Rosja prowadzi intensywną ofensywę wojenną. W październiku na terytorium Ukrainy wystrzelono ponad 5 500 pocisków i dronów, a rosyjskie wojska zajęły ponad 700 km kw.

Tymczasem Polska zapowiada, że podczas najbliższego posiedzenia Rady Ministerialnej OBWE w Wiedniu nie zabraknie głosu sprzeciwu wobec rosyjskich działań.

„Minister Sikorski na pewno podkreśli rolę i przypomni o zasadach, jakie legły u źródeł powstania OBWE” — powiedział rzecznik MSZ Polski, Maciej Wewiór. Przypomniał również, że w tym roku mija 50 lat od podpisania Aktu końcowego KBWE w Helsinkach.

Opr. A. K. na podst. PAP, mat. pras., BNS

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Otwarcie odnowionej recepcji przychodni Centro przy ul. Pylimo 3 w Wilnie
Fot. Marian Paluszkiewicz

Polska z Niemcami i Norwegią przekaże 500 mln dolarów dla Ukrainy

Polska wraz z Niemcami i Norwegią przekaże 500 mln dolarów w ramach programu zakupu amerykańskiej broni dla Ukrainy — zadeklarował w środę przed posiedzeniem ministerialnym NATO w Brukseli wicepremier i minister spraw zagranicznych RP Radosław Sikorski.

„Mamy nadzieję, że Ameryka to dostrzeże” — dodał.

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE

W środę w siedzibie NATO w Brukseli odbyło się posiedzenie ministrów spraw zagranicznych

państw Sojuszu Północnoatlantyckiego. Przed rozmowami Sikorski wygłosił wspólne oświadczenie z szefami dyplomacji Niemiec i Norwegii, Johannem Wadephulem i Espenem Barthem Eide.

„Polska z radością dołącza do Norwegii i Niemiec w ramach amerykańskiego programu wsparcia Ukrainy. Łącznie kwota to 500 mln dolarów” — powiedział Radosław Sikorski.

Dodał, że ma nadzieję, że zostanie to dostrzeżone przez USA i Ukrainę, a także zachęci to innych sojuszników do programu.

W OSTATNICH MIESIĄCACH PRZEKAZANO 4 MLD DOLARÓW

Poprzez uruchomiony w sierpniu mechanizm PURL kraje NATO finansują zakupy broni i amunicji z amerykańskich zapasów, które następnie trafiają do Ukrainy, odpierającej od 2022 roku rosyjską inwazję.

Jak przekazał sekretarz generalny NATO Mark Rutte, w ostatnich miesiącach członkowie Sojuszu z Europy i Kanada przekazali Ukrainie za pośrednictwem PURL 4 miliardy dolarów na amerykański sprzęt wojskowy.

PAP

Imieniny

4 grudnia

Barbary, Benona, Bernarda, Chrystiana, Feliksa, Filipa, Hieronima, Jana, Klemensa, Krystiana, Melecjusza, Osmunda, Teofana

5 grudnia

Bartosza, Bartłomieja, Dalmacjusza, Geralda, Juliusza, Kryspina, Mikołaja, Pelina, Sabbasa

Cytat dnia

„Przewoźnicy powinni chyba protestować po stronie białoruskiej. (...) Bo zrobiliśmy wszystko, żeby utrzymać ruch. Od pierwszego dnia zamknięcia granicy jasno powiedzieliśmy, że pozwalamy przewoźnikom i litewskiemu majątkowi wrócić do domu” — skomentowała planowaną akcję protestacyjną litewskich przewoźników premier Inga Ruginienė.

Liczba dnia

5000 osób zostanie powołanych w przyszłym roku do służby Siłach Zbrojnych Litwy. Pobór do wojska będzie trwał przez cały rok, od 2 stycznia do 31 grudnia.

Parafia w Solecznikach poszukuje organisty

Parafia w Solecznikach zaprasza osobę gotową podjąć posługę gry na organach oraz prowadzenia chóru podczas niedzielnych Mszy św. o godz. 12:00 i 14:00 (w języku polskim). Osoby zainteresowane prosimy o kontakt:

+370 617 74152,

e-mail: salcininku.klebonas@gmail.com

Mieszkańcy rejonu wileńskiego mogą od teraz zgłaszać problemy za pomocą aplikacji mobilnej Vilniaus rajonas „Arti”

Mieszkańcy rejonu wileńskiego mogą teraz zgłaszać wszelkie problemy szybciej i wygodniej niż kiedykolwiek – w aplikacji mobilnej Vilniaus rajonas „Arti” uruchomiono mapę problemów, która umożliwia za pomocą kilku kliknięć zgłoszenie różnych codziennych niedogodności.

„Tworząc program karty mieszkańca rejonu wileńskiego wiedzieliśmy, że pewnego dnia wprowadzimy do aplikacji także mapę problemów. Cieszymy się, że możemy przedstawić funkcję działającą od dziś, która pozwoli mieszkańcom w kilka minut zgłosić zauważone problemy, a specjalistom samorządu – szybciej je rozwiązywać. Mamy nadzieję, że pomoże to wzmocnić relacje ze społecznością i wspólnie stworzyć bardziej uporządkowany i wygodny rejon wileński” – mówi mer rejonu wileńskiego, Robert Duchniewicz.

Nowa funkcja pozwala zgłaszać problemy związane z:

- utrzymaniem i remontem dróg oraz ulic;
- oświetleniem;
- porządkiem w miejscach publicznych;
- pozostawionymi odpadami;
- znalezionymi zwierzętami domowymi;
- innymi podobnymi kwestiami.

Mieszkaniec będzie musiał wskazać typ problemu, opisać sytuację, zaznaczyć dokładną lokalizację na mapie oraz – w razie potrzeby – dodać zdjęcie. Po otrzymaniu zgłoszenia specjaliści Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego oceniają je i, jeśli problem spełnia określone kryteria, w ciągu maksymalnie 2 dni roboczych zarejestrują go na publicznej mapie problemów oraz prześlą odpowiedzialnym osobom do realizacji. Użytkownik będzie mógł śledzić zmiany statusu zgłoszenia – od „rozwiązywane” do „rozwiązane”. Na rozwiązanie problemu przewidziano do 5 dni roboczych.

Problemy związane z sezonowym utrzymaniem dróg i ulic oraz infrastrukturą będą kierowane do

systemu „Roadgis”, gdzie od razu zobaczą je pracownicy odpowiednich starostw. Na wspólnej mapie w aplikacji Vilniaus rajonas „Arti” takie problemy będą oznaczane kolorem czerwonym.

Problemy nie będą rejestrowane na mapie, jeżeli:

- ich rozwiązanie nie należy do kompetencji samorządu (np. droga należy do „Via Lietuva”);
- zgłoszenie odnosi się do zakładania nowej infrastruktury, a nie utrzymania istniejącej;
- jest to sugestia lub pytanie, a nie konkretny problem w konkretnej lokalizacji.

Aby zobaczyć i korzystać z nowej funkcji, aplikację mobilną należy zaktualizować w sklepie internetowym „Google Play Store” lub „Apple App Store”. Problemy będzie mógł zgłaszać każdy użytkownik aplikacji.

Aplikacja mobilna Vilniaus rajonas „Arti” jest częścią cyfrowego programu karty mieszkańca rejo-

nu wileńskiego – można w niej znaleźć unikalny kod QR karty mieszkańca (umożliwiający skorzystanie ze zniżek partnerów programu), wiadomości samorządu, kalendarz wydarzeń, informacje o zniżkach, moduł ankiet, a od teraz – również mapę problemów.

ZGŁASZANIE PROBLEMÓW BĘDZIE MOŻLIWE RÓWNIEŻ NA STRONIE INTERNETOWEJ SAMORZĄDU

Dla wygody mieszkańców będzie można zgłaszać problemy także na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego – na stronie głównej, w sekcji „Kuo galime padėti”, klikając przycisk „Mapa problemów”.

Uwaga: aby przyspieszyć rozwiązywanie problemów, prosi się, aby były one zgłaszane tylko jednym wybranym kanałem komunikacji (np. za pomocą mapy problemów w aplikacji „Vilniaus rajonas Arti”).

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

WILNO Otwarto centrum polityki młodzieżowej

W Wilnie powstało centrum polityczne dla młodzieży z bezpłatnymi przestrzeniami, które pozwalają młodym ludziom odkrywać i próbować swoich sił w nowych dziedzinach oraz poznawać osoby o podobnych poglądach. W przestrzeniach przy ul. Wileńskiej młodzież będzie mogła korzystać z sieci i studiów muzycznych, miejsc do nauki, tworzenia projektów, montażu, pisania, doskonalenia umiejętności cyfrowych za pomocą gogli VR, komputerów, Xbox-ów a także skorzystać z indywidualnych rozmów z psychologiem. „W samym sercu Wilna młodzież będzie mogła nie tylko spotykać się, ale także aktywnie tworzyć przyszłość miasta — od pomysłów po rzeczywiste zmiany” — twierdzi wicemer Donalda Meiželytė.

TRANSPORT Możliwe konsekwencje zakłócenia pracy lotniska

W związku z coraz częstszymi zakłóceniami pracy lotniska w Wilnie spowodowanymi przez białoruskie meteobalony oraz propozycją spółki Litewskie Porty Lotnicze (Lietuvos oro uostai, LTOU) skierowaną do linii lotniczych dotyczącą przeniesienia nocnych lotów do Kowna, szefowa Stowarzyszenia Lotnictwa Cywilnego twierdzi, że taka decyzja może skłonić linie lotnicze do wyboru lotnisk w Łotwie lub Polsce. „Jeśli mówimy o zagranicznych przewoźnikach lotniczych, ich trasy do Wilna są tylko jedną z wielu w ich planie lotów i rozkładzie. Można się spodziewać,

że obsługiwana trasa ma bardzo jasny cel: jest zorientowana na klientów biznesowych lub łączą loty międzykontynentalne. Linie lotnicze naprawdę ostrożnie podchodzą do zasadniczych zmian tras” — powiedziała Inga Douglas. „Gdyby pojawiła się kwestia przeniesienia nocnych lotów do Kowna, rozważyliby to w szerszym kontekście (...). Możliwe, że niektóre trasy zostaną przeniesione do Rygi lub Warszawy” — dodała. Szefowa stowarzyszenia przyznaje, że sytuacja na lotnisku w Wilnie nie jest dobra, ale nie powinno się go z tego powodu zamykać w nocy.

WATYKAN Papież krytykuje strach przed islamem

We wtorek 2 grudnia papież Leon XIV skrytykował aktywistów sprzeciwiających się imigracji, podsycających strach przed islamem i stwierdził, że współpraca chrześcijan i muzułmanów w Libanie powinna stać się wzorem dla Europy i USA. 70-letni papież rozmawiał z dziennikarzami na pokładzie samolotu podczas powrotu z wizyty w Turcji i Libanie. Leon XIV stwierdził, że nastroje antyislamskie „często podsycają ludzie, którzy są przeciwni imigracji i próbują nie dopuszczać do siebie osób, które mogą pochodzić z innego kraju, wyznawać inną religię lub należeć do innej rasy”. Według niego wizyta w Libanie miała pokazać, że „dialog i przyjaźń między muzułmanami i chrześcijanami są możliwe”.

ENERGETYKA Ocean Winds zbuduje morską farmę wiatrową w Polsce

Międzynarodowa firma energetyczna Ocean Winds, która wycofała się z pierwszego projektu morskiej farmy wiatrowej w Litwie, zdecydowała się zbudować taką farmę w Polsce i zapewniła sobie finansowanie w wysokości 2 mld euro od różnych banków — pisze portal Verslo žinios.

Według Kacpra Kostrzewy, szefa Ocean Winds w Polsce, zakończenie trwającego rok etapu finansowania jest najlepszym dowodem na to, że projekt jest gotowy, ponieważ został sprawdzony przez firmy zewnętrzne. Według doniesień mediów, firma podjęła ostateczną decyzję w tym tygodniu. W poniedziałek podpisała umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i 13 innymi bankami komercyjnymi z Europy i Azji, zapewniając sobie finansowanie tego projektu w wysokości ok. 2 mld euro.

USA San Francisco pozywa producentów żywności ultraprzetworzonej

San Francisco pozywa producentów ultraprzetworzonej żywności, których produkty, według ekspertów ds. zdrowia, przez kilka dziesięcioleci nadmiernego spożycia doprowadziły do otyłości milionów Amerykanów, poinformowały władze miasta. Według urzędników jest to pierwsza tego typu sprawa sądowa, którą miasto w Kalifornii wytoczyło jednemu z największych producentów żywności, w tym firmom Kraft Heinz, Coca-Cola, Nestle i Kellogg. „Tworząc i sprzedając ultraprzetworzone produkty spożywcze, firmy te wywołały kryzys zdrowia publicznego” — powiedział prokurator miasta San Francisco David Chiu. Produkty spożywcze poddane intensywnej obróbce, w tym słodczyce, chipsy, napoje gazowane i płatki śniadaniowe, są zazwyczaj wytwarzane ze składników, które zostały rozdrobnione, zmodyfikowane chemicznie i zmieszane ze sztucznymi dodatkami. Często zawierają barwniki, wzmacniacze smaku, substancje słodzące, zagęszczacze, środki spieniające i emulgatory, dlatego zazwyczaj nie można ich przygotować w domu.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wt.; Fot. LTOU
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Problematyczny sektor zdrowia: lekarzy brakuje, a na większe finansowanie musimy poczekać

Prawie połowa mieszkańców Litwy, raz-dwa razy do roku korzysta z usług prywatnego lekarza. Poseł Saulius Čaplinskas sądzi, że to wynika z tego, że medycy nie działają według wdrożonego systemu.

Antoni Radczenko

Członek sejmowego Komitetu Zdrowia Saulius Čaplinskas podkreśla, że jednym z priorytetowych zadań obecnego rządu jest wzmocnienie publicznego sektora zdrowia.

— Mamy osłabiony sektor publiczny zwłaszcza w regionach. Wpływ na sytuację miało wiele czynników. Oczywiście, jedną z głównych przyczyn jest niewystarczające finansowanie. Musimy zrozumieć, w jak skomplikowanej sytuacji geopolitycznej funkcjonujemy. Sytuacja utrudnia przekazanie większych środków. Musimy stwierdzić, że na większe dofinansowanie musimy poczekać. Kolejny problem to brak lekarzy. Tego problemu również nie da się rozwiązać w krótkim czasie. Tym niemniej, przepływ lekarzy z regionów do dużych miast lub do sektora prywatnego istnieje. Oczywiście ten przepływ można i trzeba korygować, ponieważ inaczej usługi medyczne będą dostępne tylko dla osób posiadających lepsze możliwości finansowe i techniczne. Mówiąc o technicznych możliwościach, mam na myśli możliwość dojazdu z oddalonego regionu do Wilna — komentuje lekarz i polityk w rozmowie z „Kuriem Wileńskim”.

KOLEJKI WYDŁUŻAJĄ SIĘ, FINANSOWANIE ROŚNIE

Saulius Čaplinskas sądzi, że wiele osób krytycznie patrzy na publiczny sektor medyczny, ponieważ wdrożony system nie działa tak, jak to było założone.

— Zgodnie z naszą Narodową Koncepcją Zdrowia (lit. Nacionalinė sveikatos koncepcija) 80 proc. problemów zdrowotnych ma być rozwiązane na poziomie lekarza

80 proc. problemów zdrowotnych ma być rozwiązane na poziomie lekarza rodzinnego — twierdzi Saulius Čaplinskas **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

W przypadku regionów wydatki na poziomie 50 euro są mniej więcej takie same, jak w dużych miastach. Droższe badania są jednak większe niż w Wilnie lub Kownie. Najwięcej płacą mieszkańcy terenów wiejskich.

rodzinnego. Widzimy jednak sytuacje, kiedy lekarzowi rodzinnemu opłaca się świadczyć mniejszą ilość usług. Lekarz rodzinny po prostu daje skierowanie do specjalisty. W ten sposób lekarz oszczędza swój czas, natomiast człowiek, który trafił do specjalisty, jest zadowolony. Bardzo często sami chorzy żądają skierowania do specjalisty, chociaż nie ma ku temu podstaw. Lekarze specjaliści są zadowoleni, ponieważ mają więcej wizyt, dlatego kolejki wydłużają się, a finansowanie ze strony państwa ro-

śnie. Jaką w końcu mamy sytuację? Przychodnie lekarskie są przepełnione. Lekarze rodzinni zbyt często i w nieuzasadniony sposób dają skierowania do specjalistów. Automatycznie obciążenie dotyczy specjalistów — dodaje poseł.

SEKTOR PRYWATNY

Sytuacja w sektorze publicznym skłania mieszkańców do korzystania z prywatnego sektora. Z badań przeprowadzonych przez „Spinter tyrimai” na zlecenie spółki „Lietuvos draudimas” wynika, że 45 proc. mieszkańców odwiedza prywatne centra medyczne średnio dwa razy na rok. Kolejnych 17 proc. składa wizyty 3-5 razy w roku. Najczęściej z prywatnej wizyty korzystają osoby z wyższym wykształceniem i ponad średnim wynagrodzeniem w przedziale wiekowym od 26 do 45 lat.

— Kasy Chorych w pierwszej kolejności zawierają umowy z podmiotami sektora publicznego.

6.>>

Natomiast w momentach, kiedy jest potrzebna pomoc sektora prywatnego, to wówczas zawierają umowy z sektorem prywatnym. Ta współpraca pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym jest niezbędna. Tym niemniej, każdy kierownik placówki, niezależnie — publicznej lub prywatnej, zawierając umowę z Kasą Chorych, wie, że za odpowiednią ilość udzielonych usług otrzyma odpowiednią sumę pieniędzy. Pieniądzy pochodzących z podatków mieszkańców. Problem pojawia się wówczas, kiedy określony podmiot udziela więcej usług, niż to było zawarte w umowie. W tym wypadku odpowiedzialność spoczywa na konkretnym podmiocie, a nie na państwie — twierdzi Čaplinskas.

LEPSZY DOSTĘP W MIASTACH

Przeprowadzone zostały również badania opinii publicznej odnośnie dostępności prywatnych usług medycznych w dużych miastach, regionach oraz terenach wiejskich. Z sondażu wynika, że 12 proc. mieszkańców dużych miast rocznie na prywatne usługi medyczne wydaje od 301 do 500 euro. Tylko 1 proc. z tej grupy społecznej wydaje ponad 1 tys. euro. Najczęściej wydatki mieszkańców dużych

miast nie przekraczają 50 euro. Ekspert ds. ubezpieczeń ryzyk specjalistycznych „Lietuvos draudimas” Audrius Zinevičius twierdzi, że wydatki świadczą o tym, że mieszkańcy dużych miast mają szeroki dostęp do prywatnych usług medycznych, dlatego mogą dobrać odpowiednią dla ich kieszeni ofertę.

W przypadku regionów wydatki na poziomie 50 euro są mniej więcej takie same, jak w dużych miastach. Droższe badania są jednak większe niż w Wilnie lub Kownie. Najwięcej płacą mieszkańcy terenów wiejskich. Na przykład wydatki rządu 50-150 euro rocznie ponosi 26 proc. mieszkańców. To jest największy wskaźnik w państwie.

„Mieszkańcy wsi częściej udają się do prywatnych klinik dopiero wtedy, gdy problem jest już zaawansowany, ponieważ podstawowy dostęp do usług jest bardziej utrudniony. Najbliższa placówka medyczna może znajdować się kilkanaście lub kilkadziesiąt kilometrów dalej, dlatego ze względu na czas, dojazd i dodatkowe koszty ludzie skłonni są odkładać wizytę. W takiej sytuacji każda wizyta może stać się droższa, ponieważ wymaga więcej badań i szerszej oceny” — tłumaczy w specjalnym oświadczeniu Audrius Zinevičius. ■

Bezpłatne szkolenia dla pracowników opieki

Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy zaprasza instytucje świadczące usługi socjalne do zgłaszania pracowników opieki indywidualnej na darmowe szkolenia.

Szkolenia mają na celu systematyczne wzmacnianie kwalifikacji zawodowych, wdrażanie aktualnych metod pracy oraz poprawę jakości usług świadczonych w placówkach opieki. Uczestnicy będą mieli możliwość przyswojenia nowoczesnych narzędzi pracy oraz pogłębienia wiedzy niezbędnej do realizacji obowiązków zawodowych na wysokim poziomie.

„Udział w szkoleniu gwarantuje również właściwą i terminową realizację wymogów kwalifikacyjnych określonych w przepisach prawnych” — podkreślają organizatorzy. Zgłoszenia mogą dokonywać instytucje zatrudniające osoby, które uzyskały kwalifikacje asystenta pracownika socjalnego, opiekuna domowego lub opiekuna indywidualnego w ramach programu szkoleniowego. Do udziału kwalifikują się również osoby po 40-godzinnym szkoleniu wprowadzającym, które w ciągu dwóch lat od podjęcia pracy ukończyły co najmniej 160-godzinne szkolenie uzupełniające. Możliwość uczestnictwa mają także asystenci pielęgniarzy, którzy przeszli odpowiednie szkolenie wstępne.

Szkolenia realizowane są w ramach projektu „Przestrzeń doskonalenia kompetencji pracowników sektora usług socjalnych”, współfinansowanego ze środków strukturalnych Unii Europejskiej.

Celem projektu jest zapewnienie, aby każda osoba zobowiązana do ukończenia co najmniej 160 godzin szkolenia, miała do tego dostęp. Dodatkowych informacji udzielają koordynatorki projektu z Agencji Europejskiego Funduszu Społecznego: Jelena Račkauskienė, tel. +370 659 80 943, e-mail: jelena.rackauskiene@esf.lt i Renata Lukoševičiūtė, tel. +370 659 80 466, e-mail: renata.lukoseviciute@esf.lt

Kasy Chorych w pierwszej kolejności zawierają umowy z podmiotami sektora publicznego Fot. Marian Paluszkiwicz

Opr. J.B. na podst. inf. Ministerstwa Opieki Socjalnej i Pracy

Litwa apeluje do UE ws. Białorusi. Prezydent mówi o nowym pakiecie sankcji

Zderzenie samolotu z ładunkiem balonów może być katastrofalne. Ostatnio odnotowano w przestrzeni powietrznej nawet 60 takich balonów w jednym czasie. Głos zabrał prezydent Litwy, wygłosił apel.

NAWET 60 BALONÓW JEDNOCZEŚNIE

Od kilku miesięcy Litwa zmagą się z nasilającymi się incydentami z udziałem balonów meteorologicznych wykorzystywanych w celach przemytu, które naruszają litewską przestrzeń powietrzną. Tylko w ostatnim tygodniu lotnisko w Wilnie było zamykane trzykrotnie, a jedno z zamknięć trwało niemal 11 godzin, dotykając ponad 7,4 tys. pasażerów i 50 lotów.

„Nasza polityka jest zdecydowana, nasza polityka jest ukierunkowana na wartości, na ich obronę i naprawę. Nie ulegniemy szantażowi ze strony podmiotów ze Wschodu, które chcą w ten sposób zdestabilizować sytuację na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej” — stwierdził prezydent Gitanas Nausėda.

„Myślę, że wkrótce, rozważając nowy pakiet sankcji wobec Federacji Rosyjskiej, dwudziesty pakiet sankcji, znajdziemy w nim sporo miejsca dla podmiotów z Białorusi” — dodał prezydent Nausėda.

Wilno określa działania Białorusi jako „atak hybrydowy”. Balony wielokrotnie wpływały na pracę lotnisk w Wilnie i Kownie, a ostatnio na radarach odnotowano nawet 60 obiektów jednocześnie.

Problemy dotyczą także transportu drogowego. Po czasowym zamknięciu granicy litewsko-białoruskiej Mińsk wstrzymał wypuszczanie zarejestrowanych na Litwie ciężarówek, mimo że przejścia graniczne zostały ponownie otwarte.

Według danych litewskiego rządu na Białorusi uwięzionych jest około 280 ciężarówek. Litewskie stowarzyszenie Linava ocenia, że może chodzić nawet o kilka tysięcy pojazdów.

Litewskie MSZ odrzuca propozycje Białorusi dotyczące rozmów

dwustronnych, argumentując, że mogłoby to posłużyć przełamaniu izolacji politycznej Mińska.

LITWA DOMAGA SIĘ SANKCJI I PLANU DZIAŁAŃ UE

Ministrowie spraw zagranicznych oraz transportu Litwy, Kęstutis Budrys i Juras Taminskas, wystosowali do Komisji Europejskiej list, w którym domagają się: opracowania spójnego planu działań Unii Europejskiej w sprawie przewoźników uwięzionych na Białorusi, zdecydowanej reakcji wobec zagrożeń dla bezpieczeństwa granicy wynikających z użycia balonów przemytniczych, nałożenia dodatkowych sankcji na reżim Aleksandra Łukaszenki.

„Litwa wzywa do opracowania i przedstawienia spójnego planu działań UE w celu udzielenia pomocy europejskim przewoźnikom na Białorusi, a także rozwiązania problemu bezpieczeństwa na granicy litewsko-białoruskiej spowodowanego użyciem bezzałogowych statków po-

wietrznych, w tym balonów przemysłniczych” — informuje agencja BNS, powołując się na treść listu.

BRUKSELA ZAPOWIADA REAKCJĘ

W odpowiedzi na działania Litwy Komisja Europejska zadeklarowała wsparcie i przygotowuje kolejne kroki wymierzone w Mińsk.

„Sytuacja na granicy z Białorusią pogarsza się ze względu na coraz częstsze przypadki wtargnięcia przemytniczych balonów do przestrzeni powietrznej Litwy” — napisała Ursula von der Leyen.

„Tego rodzaju hybrydowy atak reżimu Łukaszenki jest całkowicie niedopuszczalny” — podkreśliła.

Przewodnicząca KE zapowiedziała dalsze środki w ramach systemu sankcji UE oraz pełną solidarność z Litwą. W poniedziałek 1 grudnia służba dyplomatyczna UE wezwła także chargé d'affaires Białorusi w Brukseli w związku z prowadzonymi atakami hybrydowymi. ■

Opr. J. B. na podst. BNS, PAP

„Nie ulegniemy szantażowi ze strony podmiotów ze Wschodu, które chcą zdestabilizować sytuację na granicach UE” — powiedział Gitanas Nausėda
Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Wiek emerytalny osiąga 65 lat. Czy to jednak koniec zmian?

Honorata Adamowicz

Na Litwie przez dziesięciolecia żyliśmy w przekonaniu, że wiek emerytalny jest czymś stałym, niezmiennym. Kobiety i mężczyźni kończyli swoje zawodowe życie w różnym czasie aż do 1 maja 2004 r., kiedy Litwa stała się częścią Unii Europejskiej. Od tego momentu rozpoczął się powolny marsz ku jednej granicy — wspólnej, równej, europejskiej.

Rok po roku, miesiąc po miesiącu, granica wieku emerytalnego przesuwiała się do przodu. W 2026 r. ten proces dobiega końca — osiągamy 65 lat. Punkt, który miał być granicą, od której nie odchodzi się ani w jedną, ani w drugą stronę. Ale czy naprawdę możemy powiedzieć: „To koniec. Dalej nie idziemy? Czy możemy komukolwiek obiecać, że wieku emerytalnego nigdy już nie podniesiemy?” — pyta retorycznie w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. Teodoras Medaiskis z Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Wileńskiego.

MATEMATYKA, KTÓREJ NIE DA SIĘ OSZUKAĆ

Litwa starzeje się szybciej niż wielu z nas chciałoby przyznać. Dziś żyje nas około 2,85 miliona, w wieku produkcyjnym jest 1,83 mln osób, seniorów — 586 tys. To wciąż trzy osoby pracujące na jednego emeryta.

— Wystarczy kilka lat, by ta proporcja zaczęła się chwiać. Wystarczy, że pokolenie wchodzące na rynek pracy będzie mniejsze niż to, które z niego odchodzi. To nie są suche liczby, to ostrzeżenie. Droga do 65 lat była długa i trudna, ale konieczna. Od 1995 r., gdy powstawał system emerytalny, było jasne: jeśli więcej ludzi pracuje, a mniej pobiera świadczenia, emerytury są wyższe, stabilniejsze i bezpieczniejsze. To matematyka, której nie da się oszukać. Dlatego przesuwaliśmy granicę powoli, ostrożnie, żeby ludzie mieli czas przywyknąć. I to działało. Ale Litwa nie jest już krajem młodych. Jesteśmy krajem, który musi walczyć o każdą parę rąk do pracy — tłumaczy prof. Teodoras Medaiskis.

Państwo powinno wspierać zatrudnianie osób starszych, a sami pracownicy — w każdym wieku — potrzebują możliwości rozwoju, przekwalifikowania i nauki **Fot. Marian Paluszkiwicz**

GDZIE TKWI PROBLEM?

Profesor podkreśla, że prawdziwy problem zaczyna się w momencie, gdy starsze osoby wciąż są praktycznie odcinane od rynku pracy. Zbyt mało ofert, zbyt mało elastycznych form zatrudnienia, zbyt duże uprzedzenia.

— A przecież to właśnie doświadczenie i wiedza tych ludzi mogą uratować równowagę między pracującymi a emerytami. Bez ich realnej, a nie teoretycznej obecności na rynku pracy, każda rozmowa o podnoszeniu wieku emerytalnego jest nieuczciwa. Musimy działać teraz, nie jutro — mówi ekonomista.

Według profesora pracodawcy muszą zrozumieć, że starszy pracownik to nie problem, to zasób. Państwo powinno wspierać ich zatrudnianie, a sami pracownicy — w każdym wieku — potrzebują możliwości rozwoju, przekwalifikowania i nauki. Jeśli tego nie zrobimy, uprzedza nasz rozmówca, rynek pracy stanie przed murem: coraz więcej emerytów, coraz mniej pracujących, coraz niższe świadczenia. Wtedy nikt nie będzie pytał, czy podnieść wiek emerytalny — pytanie będzie brzmiało: kiedy i o ile.

ZACZĄĆ DZIAŁAĆ JUŻ DZIŚ

— Technologia może pomóc, ale nie wyręczy. Rozwój technologii i sztucznej inteligencji daje nadzieję, że mniejsza liczba pracujących utrzyma większą liczbę seniorów. Ale to scenariusz optymistyczny. Odpowiedzialność wymaga przygotowania się również na ten mniej wygodny. Dlatego musimy zacząć działać już dziś. Nie w 2030, nie w 2050. Nie możemy po prostu powiedzieć: „65 lat i koniec”. Bo to byłoby kłamstwo, nawet jeśli wypowiedziane w dobrej wierze. Jeśli kiedyś trzeba będzie podnieść wiek emerytalny — a być może tak będzie — musi to być proces powolny, uczciwy, przewidywalny i jasny. Taki, jak ten, który właśnie kończymy. Musimy stworzyć Litwę, w której starszy pracownik nie jest ciężarem, lecz naturalną częścią rynku pracy. Litwę, w której pokolenia się uzupełniają. Litwę, w której każdy ma swoje miejsce — niezależnie od tego, czy ma 30, 50, czy 67 lat. Bo jeśli nie zbudujemy takiego systemu, żaden system emerytalny nie przetrwa — podkreśla prof. Medaiskis. ■

Świece adwentowe – ważny symbol świąt

Justyna Giedroń

— Każda świeca oznacza jeden z czterech tygodni Adwentu. Zapalanie każdej odbywa się zazwyczaj w sobotę wieczorem i zwiastuje przemijanie kolejnego tygodnia Adwentu. Często jedna świeca jest w kolorze różowym, a pozostałe są fioletowe. Kolor nie ma istotnego znaczenia, jest to kwestia drugorzędna — mówi w rozmowie z „KW” ks. Tadeusz Jasiński, rezydent parafii św. Piotra i Pawła, redaktor naczelny katolickiej gazety „Spotkania”.

PRACOWNIA ŚWIEC

Przy kościele pw. św. Piotra i Pawła (ul. M. K. Paco 4) działa pracownia, w której wytwarzane są adwentowe świece.

— Tworzymy miejsca pracy dla osób znajdujących się w izolacji społecznej. W pracowni świec pracę mogą podjąć osoby bez kwalifikacji zawodowych, bezrobotni, jak też osoby, które po odbyciu kary w więzieniu mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Zachęcamy tych ludzi do wzięcia odpowiedzialności za siebie i osoby im bliskie oraz pomagamy powrócić do aktywnego życia społecznego — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ernesta Karnilaitė, rzeczniczka Caritasu Archidiecezji Wileńskiej.

Pracownia świec jest placówką społeczną, która funkcjonuje od ponad 15 lat. Ludzie uczą się tu nie tylko wyrobu świec, ale też rozwijają umiejętności pracy w zespole, doskonałą komunikację, wiedzę finansową, budują zaufanie i wzajemne wsparcie.

— Praca zespołowa pomocna jest także w kształtowaniu umiejętności zawodowych, nawyków zarządzania czasem osobistym, planowaniu. Produkcja świec nie polega tylko na przetapianiu wosku, zajęcie to stwarza ludziom możliwość wykazania się kreatywnością — wyjaśnia rozmówczyni.

Zaznacza, że każdy człowiek zasługuje na kolejną szansę, na rozwój, na rozmowy, wyrażanie się

Wieńce adwentowe najczęściej zawierają cztery świece. Zapalane są kolejno co tydzień w okresie Adwentu.

Pieniądze ze sprzedaży świec przekładają się na pomoc dla potrzebujących
Fot. Marian Paluszkiwicz

bie, dzielenie się doświadczeniem, przebywanie wśród ludzi.

PROCES WYMAGAJĄCY CZASU I CIERPLIWOŚCI

Produkcja świec jest bardzo pracochłonna i wymaga skrupulatności. Obejmuje wiele ręcznych czynności, takich jak topienie wosku, dodawanie barwników, ozdabianie gotowego wyrobu. Jest to proces wymagający czasu i cierpliwości. W pracowni Caritasu wytwarzane są świece z wosku palmowego, sojowego, jak też z wosku pozyskiwanego z reszek świec zebranych w kościołach.

Świece adwentowe wyprodukowane w pracowni Caritasu można kupić internetowo (<https://zva-kiudirbtuves.lt/parduotuve/>) oraz bezpośrednio w pracowni. Można je nabyć także w kościołach, parafiach oraz siedzibach Caritasu. Pieniądze ze sprzedaży przekładają się na pomoc dla potrzebujących.

OKRES SPOKOJU I SKUPIENIA

Ks. Tadeusz Jasiński przypomina, że w okresie Adwentu Kościół zachęca do wyciszenia się.

— Zaleca się w tym czasie nie uczestniczyć w hucznych zabawach i rozrywkach, bo Pan Bóg najczęściej przemawia do człowieka w ciszy. Jeżeli więc chcemy usłyszeć Pana Boga, powinniśmy troszeczkę odizolować się od rozproszenia, które niesie ten świat. Zachęca się też odbywanie ascezy, praktyk pokutnych. Pomimo że w ciągu całego roku w piątki obowiązuje nas wstrzymanie się od pokarmów mięsnych, dodatkowo w okresie Adwentu zachęca się do zrezygnowania z przyjemności smakowych, ale to nie jest obowiązkowe. Ten, kto bardzo lubi słodkie, może ograniczyć lub całkowicie wyeliminować spożywanie słodczy. Kto lubi kawę, może zmniejszyć picie tego napoju. Zachęca się też do ograniczenia korzystania z internetu, mediów, oglądania telewizji — wyjaśnia ks. Jasiński.

Duchowny dodaje, że u braci prawosławnych ten okres jest przeżywany znacznie bardziej radykalnie niż w Kościele katolickim. ■

Święty Mikołaj w XXI wieku: prezenty, zabawa i dorosła publiczność

Honorata Adamowicz

6 grudnia, gdy dorośli i dzieci oczekują pierwszych świątecznych emocji, w szkołach, przedszkolach i domach znów pojawia się on – św. mikołaj – osoba w przebraniu św. Mikołaja. Ale czy dzisiejsze dzieci wciąż zachwycają się jego wizytą, czy bardziej liczy się to, co przynosi w worku? A co z dorosłymi – czy oni także potrafią cieszyć się spotkaniem z mikołajem na firmowych imprezach czy prywatnych przyjęciach? Redakcja „Kuriera Wileńskiego”, szukając ogłoszeń i poszukując mikołaja do różnych wydarzeń, sprawdziła, jak wygląda współczesna rola tej postaci, ile kosztuje jego wizyta i kto naprawdę czeka na jego przyjscie – najmłodsi czy ich rodzice.

Ceny są bardzo zróżnicowane i zależą przede wszystkim od miejsca oraz programu, jaki zostanie wybrany. Jeśli chcemy zaprosić mikołaja do domu, aby rozdał prezenty i spędził około pół godziny na zabawie z dziećmi, koszt zaczyna się od około 150 euro. W przypadku wizyty w grupie przedszkolnej cena wynosi średnio 100 euro za godzinę, w którą wchodzi rozdanie prezentów, wspólna zabawa i śpiewanie piosenek. Natomiast zaproszenie mikołaja na firmową imprezę czy większe wydarzenie to wydatek zaczynający się od 200 euro za godzinę. Jak podkreślają sami mikołajowie, ostateczna kwota zależy od zakresu atrakcji i stopnia rozbudowania programu – im bardziej rozbudowany występ, tym wyższa cena.

Zdarzają się jednak oferty znacznie tańsze. W takich przypadkach mikołaj ma zwykle prostszy program – ograniczony często jedynie do krótkiego wejścia i rozdania prezentów – bez dodatkowych efektów, zabaw czy interakcji. Często są to także starsi mikołajowie, którzy traktują tę rolę bardziej tradycyjnie i w mniej rozbudowanej formie.

Mikołaj Justas w rolę św. mikołaja wciela się już od jedenastu lat. – Postać mikołaja bardzo się zmienia. To, co dziesięć lat temu zachwy-

cało dzieci, dziś już zupełnie ich nie interesuje. Zauważyłem, że obecnie najmłodsi mniej cieszą się samym spotkaniem z mikołajem, a bardziej tym, co przyniósł. Często podchodzą, biorą prezent i od razu odchodzą, zupełnie niezainteresowani zabawą czy rozmową. Co ciekawe, wydaje mi się, że to rodzice bardziej cieszą się z wizyty mikołaja niż same dzieci – ocenia Justas.

Jak dodaje, mikołajów najczęściej zaprasza się do przedszkoli. – Teraz naprawdę trudno tam kogoś zaciekać. Osobiście korzystam więc ze współczesnych technologii, efektów dźwiękowych i różnych nowoczesnych rozwiązań, bo inaczej dzieci po prostu nie będą słuchały. Rodzice i nauczyciele często od razu proszą, żeby wizyta była „na współczesną modłę”. Uprzedzają, że tradycyjne zabawy czy siadanie dzieci na kolanach mikołaja już nie wchodzi w grę – dodaje.

Mikołaj Justas jest takim współczesnym mikołajem. Przychodzi czasem z krasnalami, ma opracowane efekty i scenariusz. Za wizytę w przedszkolu bierze 150 euro za godzinę. Zaproszenia zaczynają spływać już we wrześniu. A od 6 grudnia do 1 stycznia ma grafik w pełni zapełniony.

Tymczasem DJ Mikołaj Ernest pracuje głównie na firmowych imprezach i kooperatywach. Jak sam przyznaje, taka publiczność jest zupełnie inna, a z dorosłymi często bywa... łatwiej. – Dorośli chętnie biorą udział w tych „przeszłych zabawach”, które pamiętają z dzieciństwa. Pociąg, siadanie mikołajowi na kolanach, wspólne śpiewanie albo recytowanie czegoś w zamian za prezent – wszystko odbywa się już w wersji dla dorosłych – tłumaczy. – Jestem jeszcze młodym mikołajem, bo dopiero od pięciu lat prowadzę występy. Muszę jednak przyznać, że mikołaj na świątecznych imprezach dla dorosłych jest naprawdę bardzo popularny. Dorośli nie żałują pieniędzy: moja obecność kosztuje 250 euro za godzinę, a często jestem zapraszany nawet na sześć-siedem godzin. To jednak propozycje głównie od dużych, bogatych firm – podkreśla.

Praca wcale nie należy do łatwych. – Przygotowania trwają długo, sprzęt musiałem sam kupić i nie był tani. Na co dzień pracuję jako DJ, obsługuję wesela i różne imprezy, więc wiem, jak duże znaczenie ma odpowiednie nagłośnienie i oprawa. To wszystko muszę zapewnić również jako mikołaj – dodaje rozmówca. ■

Mimo zmieniających się trendów dzieci wciąż czekają na spotkanie ze św. Mikołajem **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Wspólnie z nią śpiewa całe Wilno – jubileusz Maryli Rodowicz

Popularność Maryli Rodowicz nie słabnie, a jej koncerty nadal gromadzą publiczność. 8 grudnia niekwestionowana królowa polskiej estrady obchodzi jubileusz 80-lecia.

Justyna Giedrojc

Maryla Rodowicz jest bodajże jedyną gwiazdą polskiej sceny muzycznej, którą wileńskie witają niezwykle gorąco i wspólnie śpiewają jej największe przeboje. Na przestrzeni wielu lat z wileńskich scen rozbrzmiewają „Kolorowe jarmarki”, „Niech żyje bal”, „Wsiąść do pociągu byle jakiego”, „Małgośka”.

– Fenomen Maryli Rodowicz polega przede wszystkim na tym, że śpiewa i występuje z wielkim oddaniem. Kocha muzykę, publiczność, swoje piosenki. Kocha to, co robi i tym żyje. Posiada też ogromną charyzmę. Jest to artystka, która ma swoich fanów, zarówno wśród starszego pokolenia, jak i młodzieży. Jest oszałamiająca, niezwykle stylowa, kiedy wychodzi na scenę, nie sposób oderwać od niej wzroku. Jest młoda sercem i duchem i na tym pewnie polega jej fenomen. Nie zwraca uwagi na wiek, wierzy w to, co robi. Podziwiam ją, że wciąż jest na scenie. Jest to dla mnie ogromną inspiracją do tworzenia nowych singli, kontynuowania kariery muzycznej – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” wokalistka Katarzyna Zvonkuvienė.

WILNO ZAJMUJE SZCZEGÓLNE MIEJSCE W SERCU ARTYSTKI

Maryla Rodowicz związana jest z Wilnem, a nasze miasto zajmuje szczególne miejsce w jej sercu.

– Jestem przesiąknięta Wilnem, bo moje dzieciństwo upłynęło na opowieściach o tym mieście. Moja babcia bardzo przeżywała, że musiała opuścić Wilno, wiele o nim opowiadała. To jest ziemia mojej rodziny, tu są moje korzenie. Moja mama tu się urodziła, ojciec. Wracam tu zawsze z radością i ogromnym sentymentem – mówiła przed

laty w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” polska piosenkarka.

RODZINNY RELIKT

Przed wojną do rodziny Rodowiczów należała najstarsza wileńska apteka „Pod łabędziem” przy ul. Wielkiej.

– Gdy przyjechałam do Wilna po raz pierwszy, chciałam kupić białego porcelanowego łabędzia, który stał za szkłem w aptece. Poszłam więc tam, ale powiedziano mi, że to jest państwowa placówka i łabędź nie jest na sprzedaż. Później dowiedziałam się, że podobno ktoś wywiózł łabędzia

i sprzedał na aukcji w Niemczech. Apteka należała do brata mojego dziadka. W jego rodzinie było czterech braci i wszyscy byli farmaceutami. Studiowali farmację w Filadelfii. Pamiętam koperty, które przychodziły ze znaczkiem pocztowym Stanów Zjednoczonych – opowiadała wówczas Maryla Rodowicz.

W 1945 r. rodzina Rodowiczów zmuszona była opuścić Wilno i wyjechać do Polski. Maryla (właśc. Maria Antonina Rodowicz) przysłała na świat 8 grudnia 1945 r. w Zielonej Górze.

OGROMNE WYDARZENIE

Po raz pierwszy artystka przyjechała do Wilna na początku lat 80. Później wiele razy tu występowała. Podczas jej występów największa wówczas w mieście hala widowiskowa – Pałac Koncertów i Sportu – pełna była po brzegi. Koncerty Maryli Rodowicz zawsze były ogromnym wydarzeniem.

13.>>

W grudniu tego roku Maryla Rodowicz wystąpi w Bydgoszczy, Poznaniu, Wrocławiu. Dodatkowo 31 grudnia wystąpi na scenie Sylwestera z Dwójką w Telewizji Polskiej. Kalendarz piosenkarki jest wypełniony także na styczeń.

■ Ostatnio Maryla Rodowicz wystąpiła w Wilnie na placu Ratuszowym w 2023 r.

12.>>

– Pamiętam jak w latach 80. z kolegami z klasy po raz pierwszy wybrałam się na koncert Maryli Rodowicz. Byłam pod ogromnym wrażeniem. Do dziś dzień pamiętam, jak śpiewała „Leżę pod gruszą”, dosłownie leżąc na scenie. Dla nas, młodzieży czasów sowieckich, to był szok, że piosenkarka może śpiewać leżąc sobie na scenie. Po koncercie długo czekaliśmy na Marylę, chcieliśmy otrzymać jej autograf, był jak relikwia dla każdego z nas – wspomina Wioletta Leonowicz, kierownik artystyczna i dyrygentka Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Ojcowizna”.

RODZINNY OŁTARZ

W 2018 r. Maryla Rodowicz przyjechała do Wilna w towarzystwie synów – Jana i Jędrzeja.

– Chciałam im pokazać kościół, ołtarz w Ostrej Bramie, tak ważny dla wszystkich Polaków, cmentarz Bernardyński, bo tam spoczywa siostra mojej mamy, moi dziadkowie. Dziadek ze strony mamy był charakterizatorem w Teatrze Lutnia. Babcia często opowiadała, jak na kolanach szło się po schodach w Ostrej Bramie. Pamiętam te schody, wytarte kolanami wiernych. Byliśmy w kościele Bernardyńskim, gdzie jest nasz rodzinny ołtarz św. Dydaka. Z przyjemnością dołożyłam się do projektu odtworzenia ołtarza z pięknym obrazem i aniołem – dzieliła się w rozmowie z Kurierem Maryla Rodowicz.

Opowiadała, że kościół Bernardyński był kościołem parafialnym jej mamy, która zmarła w 2017 r. Mama Maryli Rodowicz uczęszczała do wileńskiego Liceum Nazarettek, w tym kościele przyjmowała pierwszą komunię. Śpiewała w chórze w kościele Świętego Ducha.

PONAD CZASOWE HITY

Ostatnio gwiazda polskiej estrady wystąpiła w Wilnie na placu Ratuszowym w 2023 r. Koncert „Polska w Sercu” odbył się z okazji Dnia Polonii i Polaków za granicą.

8 grudnia gwiazda polskiej estrady obchodzi jubileusz 80-lecia

Wioletta Leonowicz zauważa, że stare hity gwiazdy polskiej estrady są ponadczasowe.

– W późniejszych latach wiele razy byłam na koncertach Maryli Rodowicz. Zauważyłam, że po wy-

Po raz pierwszy artystka przyjechała do Wilna na początku lat 80. Później wiele razy tu występowała. Podczas jej występów największa wówczas w mieście hala widowiskowa – Pałac Koncertów i Sportu – pełna była po brzegi.

śluchaniu nowych piosenek publiczność chciała starych przebojów Maryli – są one ponadczasowe. Jest ona prawdziwą ikoną polskiej estrady, jej piosenki na przestrzeni tak wielu lat wciąż trafiają do serc widzów – dodaje dyrygentka „Ojcowizny”.

W grudniu tego roku Maryla Rodowicz wystąpi w Bydgoszczy, Poznaniu, Wrocławiu. Dodatkowo 31 grudnia wystąpi na scenie Sylwestera z Dwójką w Telewizji Polskiej. Kalendarz piosenkarki jest wypełniony także na styczeń.

Fot. Marian Paluszkiewicz

TVP
WILNO

Koncerty Maryli Rodowicz zawsze były ogromnym wydarzeniem dla mieszkańców Wilna

Wielki Sejm Wileński: początek budowy współczesnej Litwy

Przed 120 laty w Wilnie rozpoczęło się wydarzenie, które zwrotnym momentem w historii Litwy. Obradujący w grudniu 1905 r. Wielki Sejm Wileński zapoczątkował budowę współczesnej Litwy.

Antoni Radczenko

Do głosu doszło pokolenie, które absolutnie nie wyobrażało sobie żadnego wspólnego bytu z Polską – sądzi historyk Algimantas Kasparavičius.

Wiek XX dla Imperium Rosyjskiego rozpoczął się fatalnie. Rosja przegrała wojnę z Japonią. Przegrana doprowadziła do wybuchu rewolucji. 30 października car Mikołaj II wydaje manifest, który zapowiadał przyznanie ludności swobód obywatelskich, amnestię, wolność wyznaniową. To przyczyniło się do intensyfikacji ruchów narodowych.

ZGODA WŁADZ

Władze carskie zgodziły się na zjazd litewskich działaczy. 1 listopada 1905 r. powstał komitet organizacyjny zjazdu. 11 listopada gazeta „Vilniaus žinios” opublikowała apel komitetu. Apelowano do narodu litewskiego, aby wybrał swych przedstawicieli na zjazd. Obrady zjazdu, który przeszedł do historii pod nazwą Wielki Sejm Wileński, odbyły się w Wilnie w dniach 4-5 grudnia. W zjeździe uczestniczyło 2 000 delegatów. Pracami Sejmu zarządzało trzyosobowe prezydium składające się z reprezentującego niepartyjnych delegatów Jonasa Basanavičiusa oraz Stepanasa Kairysa z lewicy i Pranciškusa Bučysa z prawicy.

Przewodniczącego prezydium nie było, ale niewątpliwie największym szacunkiem cieszył się Basanavičius.

– Wielki Sejm Wileński 1905 roku, można powiedzieć, był momentem zwrotnym w najnowszej historii Litwy. Praktycznie od powstania styczniowego do 1905 roku, czyli mamy do czynienia z życiem jednego pokolenia – na Litwie nie mamy ważnego wydarzenia politycznego. Z jednej strony 40 lat ostrej, carskiej presji, z drugiej to jest okres, kiedy kształtuje się nowa, litewska inteligencja, która zazwyczaj miała pochodzenie chłopskie. W procesie kształtowania się li-

Na Wielkim Sejmie Wileńskim Litwini działają samodzielnie – mówi Algimantas Kasparavičius

tewskiej inteligencji dużą rolę odegrały pisma „Aušra” Jonasa Basanavičiusa oraz „Varpas” Vincasa Kudirki. Ich programy nieco różniły się. „Aušra” była bardziej zorientowana na sprawy ideologiczno-polityczne, natomiast „Varpas” liberała Kudirki bardziej na kwestie socjalne. Ten proces wykształcił pokolenie, które w odróżnieniu od pokoleń powstań listopadowego i styczniowego, nie widziało szans na wspólne państwo z Polakami – oświadczył „Kurierowi Wileńskiemu” historyk Algimantas Kasparavičius z Instytutu Historii Litwy.

PRZEŁOM W MYŚLENIU

Rozmówca zaznacza, że Wielki Sejm Litewski był nie tylko przełomem w litewskim myśleniu politycznym, ale również historycznym. Po Unii Lubelskiej, a nawet w XIX w., Litwini generalnie występują w historii politycznej jako mniejsi sojusznicy i partnerzy Polaków. W przypadku dwóch powstań inicjatywa wychodzi z Warszawy, a nie Wilna.

– Tymczasem na Wielkim Sejmie Wileńskim Litwini działają samodzielnie – bez Polaków, Białorusinów, Rosjan czy Żydów. Działają w istocie już jako naród tytularny przyszłego państwa, podczas gdy wymienionym wspólnotom narodowym rezerwuje się jedynie rolę mniejszości narodowych. W pewnym sensie można powiedzieć, że Wielki Sejm Wileński z 4–5 grudnia 1905 r. wyznacza także koniec długotrwałego politycznego dialogu Litwinów z Polakami. Po tym wydarzeniu nie rozważa się już nawet wizji wspólnej państwowości z Polską. Polsce pozostawia się rolę państwa zagranicznego i jedynie miejsce w historii, ale nie przy wspólnym, politycznym stole – zaznaczył historyk.

Jednym z głównych postulatów Sejmu było żądanie autonomii Litwy w składzie imperium rosyjskiego.

– Podczas obrad Wielkiego Sejmu Litewskiego kwestia niepodległości nie jest jeszcze postulowana. Mówi się tylko o autonomii politycznej i kulturowej.

14.>>

Trzeba jednak podkreślić, że chodzi o bardzo szeroką autonomię. Coś na wzór istniejącego wówczas Wielkiego Księstwa Finlandii lub Królestwa Kongresowego do 1832 r. Tam była mowa o stworzeniu narodowego systemu oświaty, narodowej administracji, narodowych oddziałów wojskowych, armii imperium – podkreślił Kasparavičius, którego zdaniem nie było postulatu niepodległości, ponieważ ówczesna litewska elita sądziła, że naród litewski do pełnej samodzielności jeszcze nie dojrzał.

KWESTIA MAŁEJ LITWY

Historyk dodaje, że w rozmowach zakulisowych Wielkiego Sejmu brzmiała myśl, że „nie można dopuścić ponownie do błędów, które popełniła polska szlachta”. To było nawiązanie do dwóch XIX-wiecznych powstań. Uczestnicy spotkania byli przekonani, że nie można rozpocząć walki zbrojnej z przeciwnikiem, jeśli się nie jest przygotowanym.

– Jeśli porównamy ówczesną sytuację w Wilnie i Rydze, to one mocno się różnią. W Rydze trwa rewolucja, dochodzi do bitew z carskim wojskiem, są wznoszone barykady. W ten sposób ryzyko proletariatu wyraża swą solidarność z proletariatem Sankt Petersburga. Tego w Wilnie nie ma. Wszystko odbywa się w spokoju. Z drugiej strony proletariatu Rygi podnosi tylko kwestie socjalne. Wśród

postulatów nie ma o autonomii Łotwy. Nie mówiąc już o niepodległości – powiedział Kasparavičius.

Kolejnym ważnym aspektem Wielkiego Sejmu Wileńskiego, który później rzutował na rozwój państwa litewskiego, było oparcie się na etniczności. W postanowieniach końcowych Sejmu jest zdanie, że fundamentem autonomicznej Litwy ma być Litwa etnograficzna oraz terytoria z nią powiązane.

– Na Sejmie po raz pierwszy zaczęto mówić o Małej Litwie. Grudzień 1905 r. to polityczny początek Małej Litwy. Po raz pierwszy w historii do dyskursu politycznego trafia nie tylko tzw. wielka Litwa, ale również Mała Litwa. To jest bardzo interesująca sprawa. Po pokoju mełneńskim w 1422 r., który ustanawiał granicę pomiędzy Wielkim Księstwem Litewskim a Zakonem Krzyżackim, o terenach po drugiej stronie granicy (Mała Litwa, kraj kłajpedzki – przyp. red.) nigdy nie wspomniano. Nie istniały w politycznej myśli Litwy. W litewskiej myśli politycznej pojawiały się: Połock, Smoleńsk, Grodno, Nowogródek, a nawet Podole z Wołyniem. Nigdy jednak nie wspomniano tylko Małej Litwy. To była nowość. I do pewnego stopnia, w dalszej perspektywie historycznej, została zrealizowana – oświadczył Algimantas Kasparavičius.

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJŲ REMIMO FONDAS

■ Jonas Basanavičius był jednym z inicjatorów zwołania Wielkiego Sejmu Wileńskiego

Bezpieczniejsze drogi lokalne: zmiany w przepisach

Ministerstwo Środowiska Litwy przygotowało projekt zmian w przepisach budowlanych, które mają poprawić bezpieczeństwo w małych uliczkach oraz rozbudować infrastrukturę dla rowerzystów i użytkowników pojazdów elektrycznych.

Zmiany w dokumentach technicznych „Ulice i drogi lokalne. Ogólne wymagania” (lit „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai”) przewidują m.in. obowiązek projektowania jezdni ulic kategorii D na jednym poziomie z trasami pieszo-rowerowymi. Na wjazdach mają się pojawić progi zwalniające, które ograniczą prędkość samochodów. „Takie rozwiązania zmniejszą ryzyko kolizji z pieszymi, rowerzystami i osobami niepełnosprawnymi” – poinformowało Ministerstwo Środowiska.

Do kategorii D zaliczane są pomocnicze ulice o niewielkim znaczeniu, a do kategorii Ds – ulice w obszarach ogrodów działkowych i innych obszarach zurbanizowanych, zgodnie z dokumentami planistycznymi.

Projekt powstał na podstawie propozycji Ministerstwa Łączności, Komisji ds. Praw Osób Niepełnosprawnych Sejmu, uczelni „Vilnius Tech” oraz Państwowej Inspekcji Planowania Przestrzennego i Budownictwa.

W związku z wdrażaniem unijnej dyrektywy dotyczącej efektywności energetycznej budynków, w nowych i modernizowanych obiektach mają obowiązkowo powstać stacje ładowania samochodów elektrycznych oraz miejsca dla rowerów. Przewiduje się m.in. wstępne ułożenie kabli pod przyszłe instalacje.

Dodatkowo w zadanych parkingach należy przewidzieć możliwość instalacji urządzeń wykorzystujących energię słoneczną, jeśli będzie to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.

Uwagi do projektu można zgłaszać w systemie TAIS do 12 grudnia.

Opr. J.B. na podst.
inf. Ministerstwa Środowiska

Młodzieżowe grupy w Wilnie – naturalne zjawisko czy rosnący problem?

Na ulicach Wilna coraz częściej widzimy grupy nastolatków, które nie zawsze zachowują się właściwie – zaczepiają przechodniów, niszczą publiczne mienie, testują granice dozwolonego.

Honorata Adamowicz

Choć dla części mieszkańców wygląda to na nowe i niepokojące zjawisko, psychologowie podkreślają, że młodzież zawsze tworzyła swoje paczki i że jest to naturalny element dorastania. Problem pojawia się wtedy, gdy w grę wchodzi agresja, nuda lub potrzeba łamania zasad.

„TO NIE NOWA MODA. TAK BYŁO ZAWSZE”

Jak podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Jurgita Smiltė Jasiulionė, psycholog i kierowniczka szkoleń telefonicznej linii pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży „Vaikų linija”, samo zjawisko gromadzenia się młodych ludzi w grupach nie jest niczym nowym.

— Nie powiedziałabym, że mamy do czynienia z jakimś nowym trendem ostatnich lat. Nawet 40 lat temu grupy nastolatków były zupełnie naturalnym elementem życia społecznego. Młodzi ludzie od zawsze łączyli się w paczki, bo dorastanie w swojej istocie polega na poszukiwaniu tożsamości, miejsca w świecie i akceptacji. W tym okresie niezwykle ważne staje się posiadanie własnej grupy przyjaciół — ludzi, z którymi można spędzać czas, dzielić zainteresowania, śmiać się z tych samych rzeczy i przeżywać pierwsze młodzieńcze doświadczenia — mówi ekspertka.

Jak zaznacza, dla nastolatków grupa rówieśnicza jest nie tylko formą rozrywki, ale także przestrzenią, w której uczą się relacji, lojalności, a nawet rozwiązywania konfliktów. To właśnie tam buduje się poczucie przynależności do „swojej paczki”, często bardzo silne emocjonalnie, w dobrym tego słowa znaczeniu. W grupie młodzi czują się bezpiecznie, swobodniej, bardziej akceptowani i potrzebni. Nic więc dziwnego, że poszukiwanie własnego

Choć przez grupy „niesfornych” nastolatków poczucie bezpieczeństwa w miastach spada, to nie jest to zjawisko nowe **Fot. Apolinary Klonowski**

miejsca wśród rówieśników jest jednym z kluczowych elementów procesu dojrzewania.

Jak dodaje rozmówczyni, samo przebywanie nastolatków w grupach — małych czy dużych — nie jest niczym nowym i świadczy o tym, jak ważną rolę odgrywają dla nich rówieśnicy.

GRANICE, NUDA I POTRZEBA RYZYKA

Psycholog podkreśla jednak, że czasem grupy młodzieżowe potrafią stać się kłopotliwe.

— Zdarzają się takie grupy młodzieży, które mogą zachowywać się niewłaściwie. Znam sytuację, w których grupki nastolatków zaczepiają przechodniów, niszczą publiczne mienie czy niewłaściwie obchodzą się z elementami infrastruktury w parkach lub innych miejscach publicznych. Przyczyny takich zachowań bywają różne: nuda, wspólne poczucie gniewu, potrzeba testowania granic, łamania norm oraz wyróżnienia się jako grupa „niegrzecznych nastolat-

ków”. W grupie młodzi czują się pewniej i odważniej, co sprzyja zachowaniom, na które nie odważyliby się w pojedynkę — wyjaśnia specjalistka.

W GRUPIE ZACHOWUJEMY SIĘ INACZEJ

Psycholog przypomina, że mechanizmy rządzące młodzieżowymi grupami nie są niczym wyjątkowym. To, że dzieci i nastolatki zachowują się inaczej w grupie, jest zjawiskiem zupełnie naturalnym. Podobnie dorośli — będąc sami, zachowują się w określony sposób, a w grupie — często zupełnie inaczej.

— Nastolatki, znajdując się w grupie, często przejmują zachowania rówieśników — chcą dorównać innym, zdobyć uznanie, pokazać, że są „fajni” i odważni. To wzmacnia efekt grupowy i wpływa na decyzje, które w pojedynkę byłyby dla nich zbyt ryzykowne — analizuje dr Jurgita Smiltė Jasiulionė. ■

W socmediach na Litwie to częste. Symptomatyczne Słowo Roku 2025 według Oksfordu

Uniwersytet Oksfordzki wyłonił Słowo Roku 2025. Choć składa się z dwóch słów, ma, jak podkreślają twórcy słownika, jedno znaczenie. Niestety, mieszkańcy Litwy to wyrażenie rozumieją z autopsji aż za dobrze.

SYMPTOMATYCZNY „LAUREAT”

„Laureat” konkursu jest o tyle ważny, że zwraca uwagę na problem, który nęka także Litwę. W ramach konkursu eksperci językowi Uniwersytetu Oksfordzkiego przeanalizowali korpus (zbiór) języka zawierający 25 bilionów słów. Badając tę listę decydują o „shortlistie”, czyli o skróconym spisie trzech słów lub wyrażzeń, które określają jedno z częstszych czy szerszych doświadczeń ostatniego roku.

W tym roku „shortlista”, czyli właśnie skrócony spis „nominatów” do tytułu, zawierała następujące wyrażenia: „aura farming” (czyli kreowanie swojego wizerunku, „aury”, tak, aby tę osobę postrzegano jako tajemniczą, fajną, ciekawą), biohack (próba polepszenia swojego zdrowia i sprawności za pomocą ćwiczeń, technologii czy suplementów, próba „złamania systemu biologicznego”) oraz „rage bait” (treść opublikowana w internecie nastawiona przede wszystkim na wywołanie oburzenia, czym zwiększa swoją popularność).

„RAGE BAIT” SŁOWEM ROKU 2025 OKSFORDU

Słowem Roku 2025 według Uniwersytetu Oksfordzkiego zostało właśnie ostatnie wyrażenie — „rage bait”. Tłumacząc na polski dosłownie — „przynęta na wściekłość”.

Przykładem „rage baitu” może być treść opublikowana na Facebooku, która niekoniecznie przedstawia rzeczywistość, ale nakręca emocje w taki sposób, aby widzowie chcieli komentować, wchodzić ze sobą w kłótnie, oburzać się i udostępniać treść dalej. Choć zwiększa to napięcie w społeczeństwie, u osób „chronicznie podłączonych do internetu” (np. uzależnionych od mediów społecznościowych)

może wywoływać nerwicę — to jednocześnie drastycznie zwiększa zasięgi i nośność takiej treści.

Uniwersytet Oksfordzki nazwał to „najbardziej skutecznym haczykiem w internecie”, tłumacząc, że wykorzystują to osoby publiczne, politycy, nawet marketingowcy — tymczasem jest to zjawisko wysoce szkodliwe. I niestety napędzane przez sposób działania mediów społecznościowych.

„W 2025 r. cykl wiadomości zdominowały niepokoje społeczne, debaty na temat regulacji treści internetowych oraz obawy dotyczące cyfrowego dobrostanu. Nasi eksperci zauważyli, że w tym roku wykorzystanie terminu »rage bait« ewoluowało, sygnalizując głębszą zmianę w sposobie, w jaki mówimy o uwadze — zarówno o tym, jak ją poświęcamy, jak i jak jej poszukujemy — zaangażowaniu i etyce w Internecie. W ciągu ostatnich 12 miesięcy użycie tego słowa wzrosło trzykrotnie” — czytamy na stronie konkursu.

SŁOWO POWIĄZANE Z ZESZŁOROCZNYM „BRAINROTEM”

W zeszłym roku zaś finalistą było wyrażenie „brainrot” (zapisywanym łącznie i rozłącznie, jako „brain rot”).

Tłumacząc dosłownie — „zgnilizna mózgu”. To stan po długim przeglądaniu tego, co podsunie nam algorytm w socmediach (mediach społecznościowych). Po długim czasie przeglądania treści niskiej jakości, nastawionych wyłącznie na przykućcie uwagi, nie przekazujących żadnej konkretnej wartości — użytkownik jest ospały, zmęczony i oglupiony. Ten stan właśnie nazywa się „brainrot”, czyli właśnie „zgnilizną mózgu”.

„Podczas gdy zeszłoroczny wybór, brain rot, odzwierciedlał wyczerpanie umysłowe spowodowane niekończącym się przewijaniem treści, rage bait rzuca światło na treści celowo tworzone w celu wywołania oburzenia i generowania kliknięć. Razem tworzą one potężny cykl, w którym oburzenie wywołuje zaangażowanie, algorytmy je wzmacniają, a ciągła ekspozycja powoduje nasze wyczerpanie psychiczne” — czytamy w komunikacie uniwersytetu.

Niestety, jak pisaliśmy wcześniej na łamach „Kuriera Wileńskiego”, obecnie pierwszym frontem obrony przed tego typu błędnym kołem są nawyki samych użytkowników. Niemniej szkoły polskie na Litwie zaczęły wprowadzać własne ograniczenia dostępu do telefonów dla uczniów. ■

Opr. A.K. na podst. mat. pras. OU

Jako „przynęta wściekłości” dla zwiększenia zasięgów w socmediach może być użyte szczucie na mniejszości, uchodźców, a nawet na mężczyzn czy kobiety Fot. Apolinary Klonowski

Już wkrótce „uwolnienie” drugiego filaru emerytalnego. Ale nie wszystko na raz będzie można wycofać

Od 2026 r. mieszkańcy Litwy będą mogli wycofać się z drugiego filaru emerytalnego — ale odzyskają tylko część środków, część będzie przeliczona na punkty rozliczeniowe. SoDra przypomina o warunkach.

TYLKO CZĘŚĆ ŚRODKÓW TRAFI DO UCZESTNIKA

Jak podkreśla Daiva Gerulytė, kierowniczka Wydziału Annuity (Rat) Emerytalnych w SoDrze, nie wszystkie środki zostaną zwrócone uczestnikowi funduszu. Około 40 proc. tych pieniędzy to wkład państwa, który zostanie przekazany do SoDry i zamieniony na tzw. punkty rozliczeniowe.

„Wiele osób jest zaskoczonych, gdy dowiadują się, że wycofanie się z funduszu nie oznacza, że otrzymają wszystkie pieniądze (...). Około 40 proc. (całkowitej kwoty — red.) zostanie przekazane do SoDry i przekształcone w punkty rozliczeniowe emerytury, a około 60 proc. mieszkańcy będą mogli odebrać” — powiedziała Daiva Gerulytė.

Średni poziom wypłat będzie się jednak różnił w zależności od indywidualnej historii składek i zachowania uczestnika — osoby, które wcześniej wstrzymały wpłaty, otrzymają mniej.

PIENIĄDZE WYPŁACANE CO KWARTAŁ

Zgodnie z informacjami SoDry, niezależnie od momentu złożenia wniosku o wyjście z funduszu, wypłata nastąpi dopiero na początku kolejnego kwartału.

„To, co osoba widzi dzisiaj lub kiedy składa wniosek (...), na przykład 16 lutego przyszłego roku, zobaczy inną kwotę niż tą, którą otrzyma po zakończeniu kwartału, ponieważ, jak wiadomo, firmy zarządzające funduszami wypłacają pieniądze co kwartał, co oznacza, że jeśli wniosek złożono w jednym kwartale, to na początku następnego kwartału, w ciągu 10 dni roboczych, otrzyma się wypłatę” — wyjaśniła przedstawicielka SoDry.

Wartość środków zależy również od sytuacji na rynku — kursy fundu-

Od 2026 r. uczestnicy litewskich funduszy emerytalnych drugiego filaru będą mogli wycofać tylko części oszczędności Fot. Dainius Labutis, ELTA.

szy zmieniają się codziennie, więc rzeczywista kwota może różnić się od tej oczekiwanej.

„Człowiek nie wie dokładnie, ile otrzyma, ponieważ (...) nikt nie jest w stanie z góry przewidzieć, jaki będzie zwrot z inwestycji, ponieważ rynek finansowy zmienia się każdego dnia” — powiedziała BNS Daiva Gerulytė.

MNIEJ CHĘTNYCH DO WYCOFANIA SIĘ

Według badań „Baltijos tyrimai” we wrześniu 60 proc. uczestników funduszy chciało wycofać część środków. W listopadzie odsetek ten spadł do 54 proc.

„Być może wskazuje to, że ludzie dowiadują się, iż nie będą mogli odzyskać wszystkich zgromadzonych środków. Być może zaczynają zastanawiać się, czy warto rezygnować, skoro w razie potrzeby będą mogli wypłacić 25 proc. środków” — zauważyła Daiva Gerulytė.

Od przyszłego roku minimalny próg obowiązkowej annuity renty ma wzrosnąć z 10,8 tys. euro do 16,7 tys. euro — jeśli propozycję zatwierdzi Sejm. To znaczy, że mieszkaniec po przejściu na emeryturę, jeśli zbierze więcej niż zakłada limit, będzie musiał wykupić annuitę za nadwyżkę, czyli dodatek emerytalny.

„Pracując z annuitami, widzimy, że ludzie nadal się wahają, nadal czekają, rzadziej wykupują (...). Oczywiście niektórzy z nich czekają, że w przyszłym roku minimalna kwota obowiązkowej annuity może znacznie wzrosnąć” — powiedziała Daiva Gerulytė.

Podkreśliła również, że podniesienie minimalnego progu sprawi, iż mniej osób będzie musiało nabywać annuitę. Jednocześnie ich cena wzrośnie ze względu na wydłużającą się średnią długość życia, co oznacza, że przy tej samej zgromadzonej kwocie przyszłe świadczenia annuit będą niższe.

Obecnie osoby, które zgromadziły w funduszu drugiego filaru co najmniej 10,8 tys. euro i chcą rozpocząć wypłaty, muszą nabyć annuitę. Przy przekroczeniu progu 64,8 tys. euro nadwyżkę można otrzymać jednorazowo.

Po zmianach od 2026 r. będzie można wypłacić całość lub część zgromadzonych środków z funduszu emerytalnego drugiego filaru bądź zawiesić wpłaty.

Na koniec sierpnia 2025 r. w funduszach emerytalnych drugiego filaru oszczędzało około 1,403 mln mieszkańców. Łączna wartość zgromadzonych przez nich aktywów wynosiła około 9,79 mld euro.

Opr. J.B. na podst. BNS

Litwa nie chce powtórzyć scenariusza Estonii. Tam impulsywność nie przyniosła korzyści

Litwa szykuje się do reformy systemu emerytalnego, a przykład Estonii coraz częściej pojawia się w publicznej debacie. Estończycy po wyciągnięciu dużych środków zadłużyli się... jeszcze bardziej, a środki „przejedli”.

Choć oba kraje liberalizują podejście do oszczędności emerytalnych, różnice między ich strategiami są istotne — i, jak ostrzega Vaidotas Rimeikis z „Inbanku”, wymagają dokładnego przemyślenia.

LITEWSKI MODEL: WIĘCEJ KONTROLI, MNIEJ RYZYKA

Litewska reforma zakłada większą kontrolę państwa nad procesem wypłat. Zamiast pełnej swobody, jak w Estonii, uczestnicy litewskiego systemu będą mieli dwa lata na podjęcie decyzji oraz możliwość wypłaty jedynie części zgromadzonych środków.

Możliwość wycofania jednej czwartej oszczędności bez konieczności opuszczania systemu stanowi kompromis — pozwala uzyskać wsparcie finansowe bez całkowitej rezygnacji z długoterminowego oszczędzania.

Zdaniem Vaidotasa Rimeikisa takie rozwiązanie może być atrakcyjne dla osób potrzebujących natychmiastowego wsparcia, ale nadal myślących o przyszłości.

„Jednak ograniczony okres może wywołać psychologiczną presję, aby »nie przegapić okazji«, co potencjalnie skłoni ludzi do wypłacenia więcej niż faktycznie potrzebują” — zauważa Vaidotas Rimeikis, dyrektor estońskiej firmy finansowo-technologicznej „Inbank” w Litwie

ESTOŃSKIE DOŚWIADCZENIE: KRÓTKOTERMINOWY BOOM

Po wprowadzeniu liberalizacji w Estonii około 1/3 uczestników systemu wypłaciła swoje środki. Do gospodarki trafiło 1,3 mld euro, z czego połowa została natychmiast wydana — głównie na dobra konsumpcyjne i spłatę długów.

„Po początkowym spłaceniu długów Estończycy wkrótce ponownie zaczęli aktywniej zaciągać pożyczki. Innymi słowy, zastrzyk gotówki na krótko poprawił samopoczucie finansowe mieszkańców, ale nie zmienił nawyków konsumpcyjnych” — powiedział Vaidotas Rimeikis.

Pozostałe 50 proc. środków zostało zdeponowane w banku, co — według eksperta — dowodzi, że wielu obywateli nie miało jasnych planów inwestycyjnych.

Prognozy dla Litwy przewidują, że z systemu może wycofać się nawet połowa uczestników. Pierwszy większy przepływ środków spodziewany jest w pierwszej połowie przyszłego roku.

„Ankiety pokazują, że większość planuje przeznaczyć je na duże zakupy lub inwestycje w nieruchomości” — wskazuje Vaidotas Rimeikis.

Podobnie jak w Estonii, efekt może być krótkoterminowym impulsem dla gospodarki, jednak bez trwałych korzyści. Estońska gospo-

darka po początkowym wzroście w 2021 r., w kolejnych latach ponownie spowolniła.

OSZCZĘDNOŚCI TO NIE PREZENT

Ekspert zwraca uwagę, że celem funduszy emerytalnych nie jest stymulowanie konsumpcji, lecz zapewnienie stabilności finansowej na starość.

„Dla większości ludzi fundusz emerytalny jest jedyną realną formą inwestowania” — mówi Vaidotas Rimeikis.

Równolegle z reformą rynek przygotowuje się na większy napływ pieniędzy. Firmy szykują się do promocji i kampanii zakupowych, co może napędzić konsumpcję — jednak kosztem przyszłych oszczędności.

„Konsumpcja z przyszłych środków oznacza, że później trzeba będzie ponieść konsekwencje. Pytanie brzmi: jak będzie wyglądała nasza gospodarka w 2027 r.?” — pyta retorycznie Vaidotas Rimeikis. ■

Opr. J. B. na podst. inf. zenpr.lt

SoDra zaleca mieszkańcom Litwy większą rozagę w wyciąganiu środków z II filaru emerytalnego, niż wykazali się mieszkańcy Estonii Fot. Apolinary Klonowski

Podróż przez dzieje architektury: Przemyśl miastem świątyń różnych obrządków

Przemyśl (ukr. Перемишль, Peremyszl) to jedno z najstarszych miast Polski, od wieków znane z przestrzeni szczególnej wielokulturowości i wielowyznaniowości. Przemyśl jest położony w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim, nad Sanem przy ujściu Wiaru, na skrzyżowaniu dawnych szlaków handlowych.

Przez minione stulecia rozwijał się jako miejsce przenikania wpływów ruskich, polskich, żydowskich, węgierskich i austriackich. Ten bogaty konglomerat tradycji szczególnie widoczny jest w architekturze sakralnej miasta — gęstej sieci świątyń różnych obrządków, z których najważniejszą pozostaje katedra rzymskokatolicka. To ona dominuje w panoramie miasta i stanowi symbol przemyskiej tożsamości religijnej. Ale pełniejszy obraz stanowią kościoły franciszkanów, karmelitów, jezuitów, cerkwie greckokatolickie oraz dawne bożnice.

MONUMENTALNA KATEDRA

Sercem duchowym miasta jest katedra rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Jana Chrzciciela powstała na miejscu wcześniejszych świątyń, a jej historia sięga XI w., gdy na wzgórzu katedralnym istniała rotunda i palatium książęce. Dzisiejsza gotycka budowla, wzniesiona w XIV w., z fundacji króla Kazimierza Wielkiego, była wielokrotnie przebudowywana. Najważniejszą metamorfozę przyniósł wiek XVII, kiedy to katedra otrzymała wystrój barokowy — bogaty, monumentalny, pełen rzeźb, sztukaterii i ołtarzy o charakterystycznej dramaturgii epoki kontrreformacji.

Wnętrze świątyni zachwyca rozmachem. Ośmioprzęsłowa nawa, rozświetlona szeregiem okien, prowadzi ku okazałemu ołtarzowi głównemu, w którym umieszczono obraz Wniebowzięcia Matki Bożej. Szczególną uwagę przyciągają również renesansowe nagrobki biskupów przemyskich — w tym piękna, manierystyczna płyta nagrobna biskupa Jana Dziaduskiego. W kaplicach bocznych zgromadzono liczne dzieła rzeźby i malarstwa sakralnego, a także pamiątki związane z dziejami diecezji. Dominantą kate-

■ Ekspozycja w podziemiach katedry

dry jest potężna, klasycystyczna wieża, która powstała już w okresie zaborów. Budowla ta nadała świątyni charakterystyczny, rozpoznawalny z daleka profil, szczególnie widoczny z mostów na Sanie. Współcześnie jest również jednym z najlepszych punktów widokowych na panoramę miasta.

PODZIEMIA I KRYPTY

Interesujące są także podziemia katedralne — przestrzeń pamięci i najdawniejszych dziejów Przemyśla, otwarte dla zwiedzających. Kryją one wielowarstwową historię — od relikwów romańskiej świątyni po groby biskupów i fundatorów. Najstarsza część podziemi to pozostałości XI-wiecznej rotundy i palatium, które stanowią jedno z kluczowych znalezisk archeologicznych w historii południowo-wschodniej Polski. Kamienne mury, fundamenty absydy czy fragmenty posadzki pozwalają

zrekonstruować wygląd wczesnoromańskiego kompleksu książęcego, będącego świadectwem potęgi tułejszego grodu za czasów Bolesława Chrobrego i jego następców.

W podziemiach znajdują się także krypty z pochówkami biskupów przemyskich, przedstawicieli szlachty i lokalnych dobrodziejów. Wśród nich wyróżnia się m.in. krypta biskupa Franciszka Ksawerego Wierzchlejskiego, późniejszego abpa lwowskiego oraz miejsce spoczynku bpa Antoniego Gołaszewskiego, znanego ze swej działalności edukacyjnej. Wiele epitafiów i nagrobków zachwyca kunsztem kamieniarskim i heraldycznym. W części ekspozycyjnej umieszczono również liczne zabytki archeologiczne odkrywane podczas badań — fragmenty naczyń, detale architektoniczne, elementy wyposażenia liturgicznego czy dawne relikwie.

20.>>

Zwiedzanie podziemi daje więc nie tylko możliwość zetknięcia się z dawną nekropolią, lecz także przesłedzenia, jak rozwijała się sztuka sakralna i życie kościelne na przestrzeni wieków.

GREKOKATOLICKI SOBÓR

Przemyśl słynie również z pięknych cerkwi grekokatolickich. Najważniejszą z nich jest archikatedra grekokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela, dawna cerkiew bazylianów, a następnie kościół karmelitów, dziś symbol odrodzonej wspólnoty ukraińskiej, nazywana Grekokatolickim Soborem. Dziś jest to jedna z najważniejszych świątyń Kościoła grekokatolickiego w Polsce i miejsce o wyjątkowo bogatej historii, silnie związanej z wielokulturowym dziedzictwem miasta. Choć obecny sobór jest stosunkowo młody, to tradycje grekokatolickie w Przemyślu sięgają średniowiecza. Cerkiew biskupia kościoła unickiego istniała tu już w XIV-XV w., a od XVII w. miasto stało się jednym z najważniejszych ośrodków unii brzeskiej. Świątynia ta powstała w latach 1903-1906 jako nowa cerkiew parafialna pw. św. Jana Chrzciciela. Zbudowano ją na miejscu wcześniejszej, mniejszej świątyni. Projekt przygotował wybitny lwowski architekt Władysław Halicki, nadając budowli formy neobizantyjsko-neoromańskie, zgodne z ówczesnymi tendencjami w architekturze cerkiewnej. Po II wojnie światowej świątynia – podobnie jak większość cerkwi grekokatolickich – została przejęta przez państwo i użytkowana przez kościół rzymskokatolicki (jako kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa). Grekokatolicy odzyskali ją dopiero w roku 1991, gdy odrodziła się administratura grekokatolicka w Polsce po latach represji powojennych i akcji „Wisła”.

Sobór jest jedną z najokazalszych budowli sakralnych Przemyśla. Charakteryzuje go dominujące elementy neobizantyjskie, widoczne w półkolistych arkadach, kopule i dekoracjach (...). Jednym z najcenniejszych ele-

mentów wyposażenia cerkwi jest ikonostas – potężna przegroda ikonowa oddzielająca prezbiterium od nawy. Obecny ikonostas jest dziełem współczesnym, lecz nawiązuje do tradycji cerkiewnych Przemyśla z XVIII i XIX w. Sobór św. Jana Chrzciciela to dziś najważniejsze centrum życia religijnego grekokatolików w Polsce. Świątynia jest także miejscem licznych wydarzeń kulturalnych i ekumenicznych i znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego kompleksu bazyliki rzymskokatolickiej oraz kościoła karmelitów, tworząc niezwykle cenny układ architektoniczny świadczący o złożonej historii Przemyśla.

ŚWIĄTYNIE WARTO ODWIEDZENIA

W mieście funkcjonuje też kilka mniejszych cerkwi i kaplic będących świadectwem wielowiekowej obecności Rusinów i Ukraińców. Warty odwiedzenia jest kościół franciszkanów, będący barokową perłą pod Kopcem Tatarskim. Jest jednym z najważniejszych kościołów poza katedrą. Obecny barokowy kościół zachwyca bogactwem wnętrza, zwłaszcza ołtarza głównego, z rzeźbami o teatralnym charakterze właściwym

dla epoki. To tutaj czczona jest figura Matki Bożej Niepokalanej, szczególnie związana z kultem w okresie rozbiorów. Przylegający klasztor odgrywał istotną rolę w życiu społecznym miasta, m.in. prowadząc szkołę i bibliotekę.

W pobliżu znajduje się również barokowy kościół karmelitów. Ta świątynia, pw. św. Teresy oraz klasztor karmelitów bosych powstały z fundacji rodziny Sobieskich, a ich historia wiąże się z politycznymi ambicjami rodu w regionie (...). Z tym miejscem wiążą się również tragiczne wydarzenia z czasów II wojny światowej – budowla była wykorzystywana przez okupanta na cele więzienne.

Każdy z kościołów Przemyśla niesie własną opowieść: o dawnych fundatorach, o sporach religijnych, o wojnach i odbudowie miasta, o życiu codziennym wiernych (...). Spacer ich szlakiem to zarazem podróż przez dzieje architektury – od surowych fundamentów romańskich, przez gotyk, po barok i klasycyzm, jak i opowieść o kulturach, które przez stulecia współtworzyły Przemyśl. ■

Leszek Wątróbski

Fot. autor

■ Ikonostas w soborze grekokatolickim pw. Jana Chrzciciela

Wielokulturowa Wileńszczyzna. Międzynarodowy Festiwal Kultury Etnicznej w Rudominie

Wileńszczyzna od dawna jest miejscem, gdzie spotykały się różne narody, języki i obyczaje. Mieszkają tu nie tylko Litwini i Polacy, lecz także Ukraińcy, Białorusini, Tatarzy, Karaimi, Żydzi i inni. Każdy naród ma swoje tradycje, obyczaje i święta, z którymi stara się zapoznać mieszkańców Litwy. Piękną tradycją stały się festiwale kultury etnicznej, organizowane co roku w Rudominie. Festiwal jest zaproszeniem do ponownego wsłuchania się w brzmienie naszego wspólnego dziedzictwa kulturowego i odczucia, jak jest ono kontynuowane współcześnie.

W tym roku festiwal został zorganizowany w dniach 27-28 listopada (...). Podczas dwóch dni festiwalu można było przeżyć inspirujące spotkania z muzyką etniczną, profesjonalnymi wykonawcami i różnymi rzemieślnikami.

WYKŁAD I WYSTAWA

Pierwszego dnia festiwalu, 27 listopada, zaproszono wszystkich do zanurzenia się w świecie muzyki etnicznej podczas wykładu „Dźwięki, które łączą: etnomuzyka jako tożsamość kulturowa”, który wygłosiła prof. Vida Tarnauskaitė-Palubinskienė — jedna z najwybitniejszych badaczek litewskiej etnomuzykologii i gry na kanklės. Prelegentka jest doktorem nauk humanistycznych, wieloletnią wykładowczynią Akademii Edukacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego oraz wychowawczynią wielu pedagogów muzycznych. Jest również znana jako wieloletnia kierowniczka zespołów, m.in. orkiestry Zespołu Pieśni i Tańca „Šviesa”, a także jako aktywna propagatorka folkloru w zespole „Vilniaus Ūla” (...). Goście, którzy tego dnia odwiedzili Centrum Kultury w Rudominie, mogli wysłuchać ciekawej prelekcji o dawnych tradycjach muzycznych, poznać tradycyjne instrumenty, a także spróbować gry na flecie czy kanklės.

Tego samego dnia została otwarta wystawa festiwalowa. Stanowiła harmonię różnych kultur w jednej prze-

■ Festiwal odbył się w dniach 27-28 listopada

strzeni i pozwalała zobaczyć, w jaki sposób tradycja inspiruje współczesnych młodych twórców. Zaprezentowano na niej prace artystów z Łotwy, Koszedar, Pogir i Rudomina. Można było podziwiać m.in. twórczość malarzki Ireny Fedorowicz-Wasilewskiej, a także prace uczniów i nauczycieli trzech szkół: Szkoły Sztuk Pięknych w Koszedarach, Szkoły Sztuk Pięknych w Pogirach i Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie, uczniów Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie oraz uczniów Szkoły im. Šimona Dubnowa w Rydze, których prace przywiozła wicedyrektor tej placówki, Vēsma Grugule. Na wystawie można było zobaczyć prace graficzne, wyroby papiernicze różnych narodów, tradycyjne rękodzieło, wzory ceramiki ludowej, litewskie ozdoby ludowe, bałtyckie znaki, motywy domów i okiennic, a także kolaże wykonane w innowacyjnych technikach oraz dzieła nawiązujące do codziennego życia naszych przodków.

INSPIRUJĄCY KONCERT

28 listopada, drugiego dnia festiwalu, odbył się koncert z udziałem Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Lietuva” oraz innych wykonawców muzyki etnicznej — zespołów z Białorusi, Ukrainy oraz przedsta-

wicieli wielokulturowości regionu wileńskiego. Była to okazja, by poczuć siłę profesjonalnej sztuki i tętniący życiem puls kultury etnicznej. Podczas koncertu wystąpiły m.in. dziecięco-młodzieżowy zespół tańca „Przyjaźń” z Mejszagoły, białoruski dziecięcy zespół folklorystyczny „Pacerki”, ukraiński dziecięcy zespół wokalny „Mrija” („Marzenie”) działający przy Centrum Ukraińskim w Wilnie, białoruski zespół folklorystyczny „Svitanak”, a żydowski zespół wokalny „Fajerlech” reprezentowała Gabriela Ždanovičiūtė. Udział wzięły także Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka”. Było to niezapomniane widowisko, które na długo pozostanie w pamięci publiczności. Każdy, kto przybył na festiwal, mógł poczuć wspólnotę, odkryć piękno etnokultury i spędzić czas w inspirującej atmosferze.

Organizatorami festiwalu były Centrum Kultury w Rudominie oraz Centrum Wspólnoty Gminy Rudomino. Festiwal odbył się w ramach projektu „Rudomino — Mała Stolica Kultury Litwy 2025”. Projekt był finansowany ze środków Kancelarii Rządu Republiki Litewskiej oraz Samorządu Rejonu Wileńskiego. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

Krzyżówka

Udaje skórę			▼	Ażurowa torba na zakupy	Baba... z bajek	▼	Biblioteczny spis			▼	Bywa zwane X Muzą		▼	... Café, polski zespół		
Na czatach lub w kolejce							Franc. firma kosmetyczna			12						
Cykl obrad sejm			▶				Weneda z dramatu			▶				18		
Sportowy trójbój			▶								Pies, synonim nudy		▶	Etap rozmów, podróży		
▼					1		Marka polskich rowerów			▶						
Życiowa niezdara			▶								Wenus z ..., posąg		▶	Miejsce stałej pracy		
Appleton, Cole lub Portman				Forma dla krawca	Mały nietoperz		A dla fizyka			4				8		
Św. Marek lub św. Mateusz			▶													
7																
Miasto na Syberii			▶	Drożdżowy placek	Antonim zyskania		Deseń w zeszycie do matematyki				Wlazły lub Błaszczak		▶	Pod nogami sprintera		
														16		
▼							Cytat na początku książki			▶						
Główna ulica miasta			▶							9	Milczek nabiera w nie wody		▶	Łowny renifer z Kanady		
Dziwa dla Wisza														14		
				13			Bywa nadziana kremem									
▼																
Iglaste drzewo parkowe				Baton z królem zwierząt	Luby jednej Izoldy	▶										
							Kula - armata, nabój -?			▶						
▼																
Slota, szaruga							Stan kasy na koniec dnia			▶						
Jędza, sekutnica							Pojazd św. Mikołaja							17		
Z Osaką, Kioto i Tokio			▶								Dbaj o nią modelka		▶	... srebra - to lapis		
							Napój zanadto przesłodzony			▶				Wypo-czywa w kursorcie		
▼																
Ssak z tajgi			▶				Brutalne zagranie piłkarza			▶						
Strug														15		
							... Felipe Scolari			▶				Taniec godowy głuszców		
▼																
Dawny ustrój Bułgarii							Mniejszy od kompanii			▶						
▼																
Liche postanie, barłóg			▶				Buty dla tatarnika			▶						
														5		
▼																
Kurek, zaworek																

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 2-3 GRUDNIA

Pozio: CIŻBA - PEKIN - LIVERPOOL - GARDIA - BECIK - SANDAŁ - KLAWISZ - AZJATA - SONIA - KRTAŃ - LATARKA - MAMBO - SKŁON - BALET - MAMONA - AMBER - ROUGE - INWAZJA - DZIK - GABLE - PATKA - SALETA - TERRIER - KOKON - NAMIOT - PIEC - OLKA - ŁEZKA - JULIAN - AKTA - OAZA

Pionowo: ŚCIGACZ - AMMANN - ATOMEK - IVAN - JOTA - WĄTEK - ŻERDKA - AMBONA - KROPKA - BRDA - TURBAN - ZGARNIAK - ZAPĄŁKA - KOLACJA - ABSENCJA - POBLASK - STAR - LARA - PELE - WOREK - MODEL - MOLO - CLINT - ŁOBUZ - EMILIA - FIGI - SIANO - EGİPT - OKAZ - KAZAŃ - NOREK - ALTANA

Hasło: Na całej polaci śnieg

Uśmiechnij się!

Gość do kelnera.

– Dlaczego wasza restauracja nazywa się „Wielkie Oczy”?

– Dowie się pan, jak przyniosę rachunek.

– W ogóle tych oblodzonych chod-
ników nie czyszczą, swołocz... A ostat-
nio jeden facet upadł i się zabił!

– Jak to – upadł i się zabił?

– Normalnie, z dziewiątego piętra.

Kolega podwozi kolegę nowym samochodem:

– Nie wiesz, jak często trzeba zmieniać olej?

– Nie wiem, ale mój kolega zmienia co 5 lat.

– *A co ma?*

– Bude z frytkami.

Podczas lekcji religii w klasie pierwszej katecheta pyta dzieci:

– Powiedzcie, kto to jest: wszystko widzi i słyszy.

Zgłasza się mały Antoś i bez namysłu odpowiada:

– To jest nasza sąsiadka.

Dziadek zabrał wnuczka pierwszy raz
na rozprawę sądową.

Wnuczek, widząc po raz pierwszy
adwokata ubranego w togę, pyta:

– A dlaczego ten pan jest ubrany jak kobieta?

– Bo będzie zaraz długo gadał!

Pani pyta dzieci w szkole, co jadły na śniadanie. Zgłasza się Jasio:

– Ja jadłem drożdżówkę z dżemem.

– No to podejdź i napisz to na tablicy.

Jasio pomyślał i mówi:

– To jednak była bułka z masłem.

Fajfara puka do drzwi sąsiadki i pyta:

– Mogłabyś mi pożyczyć soli?

—Nie.

— *A cukru?*

– Nie.

– A może, chociaż maki?

– Nie.

– A czy w ogóle jest coś, co mogłabyś mi pożyczyć?

– Tak. Mogę ci pożyczyć wesołych świąt!

DNI POLSKIEGO TEATRU NA WILEŃSZCZYZNIE 2025

LISTY

WISŁAWY SZYMBORSKIEJ i ZBIGNIEWA HERBERTA

7.12.2025
niedziela/ godz. 15.00
Pałac Balińskich w Jaszunach

Wykonanie:
ANNA ROMANTOWSKA
WOJCIECH WYSOCKI
 Muzyka:
PIOTR MATCZUK

Wydarzenie w języku polskim
WSTĘP WOLNY!
 Obowiązuje wstępna rejestracja
 pod nr tel.: +37060314487
 albo za pomocą kodu QR

Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania
 opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polską
 i Polakami za granicą w 2025 roku.

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

KUPUJEMY LAS
Tel. +370 686 245 15

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace.

Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Szybko i skutecznie uczę uczniów i dorosłych języka litewskiego. Przygotowuję do egzaminów i kategorii.

Wilno, tel. 0 600 03 308

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam 1/2 drewnianego domu w Podbrodziu o powierzchni 48 m².

Wszystkie wygody. Gaz. Miejska infrastruktura
Tel. +370 611 29321

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.
Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński.
Tel. 068851937

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PLACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. 0 620 61179

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

um
UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY BYDŁO
+370 620 33544

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Bilety do nabycia: kakava.lt

Spotkania z Kinem Polskim #10

KULEJ. DWIE STRONY MEDALU

16 grudnia 2025, 18:00

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna)

Gość:

Tomasz Włosok | aktor

Prowadzenie:

Eukasz Skórko | filmoznawca

Organizatorzy:

FUNDACJA KONTRAPLAN

Partner:

Współpraca z WILNIUS POLSKIE

Dofinansowanie:

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku.

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Rodzi-
na Treflików”
07.15 „ALCHEMIK”
07.30 „Pożyteczni.pl”
07.55 „Smaki świata”
08.15 „Przepis dnia”
08.20 „W Pol-
ską jedziemy”
08.45 „Rozmowy
(nie)wygodne”
09.20 „Strona
po stronie”
09.35 „Sensa-
cje XX wieku”
10.25 „Zapomnia-
ni, odyskani”
10.30 „Gra słów.
Krzyżówka”
10.50 „Słownik
polsko@polski”
11.20 „ALCHEMIK”
11.35 „Rodzi-
na Treflików”
11.45 „Tacy byliśmy”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.30 „Polacy
to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Symfonia
mazurska” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.45 „Jesteśmy stąd”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do
Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Bar-
wy szczęścia”
17.10 „Rodzi-
na Treflików”
17.20 „Raport
naukowy”
17.50 S. „Dewajtis”
18.35 „Ex Libris”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Z pamięci”
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 „Program
informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komi-
sarz Alex”
21.50 „Kobie-
ty w drodze”
22.15 „W Pol-
ską jedziemy”
22.40 „Res Poloniae”

23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.05 „Sensa-
cje XX wieku”
00.55 „Ex Libris”
01.20 S. „Dewajtis”

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07,
3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
minalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk
o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica
dużego miasta”
11.25 S. „Morder-
stwo na północy”
12.15 „Zgadnij
i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomo-
cy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00,
Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgad-
nij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program
humorystyczny
22.30 S. „Bitwy
królestwa”
23.15 S. „Dzielnica
dużego miasta”
00.05 „100 lat”
Program o dłu-
gowieczności

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-
ne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierw-

sze randki”
13.00 Księżnicz-
ka Kopciuszek
14.00 S. „Drużyna”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebez-
pieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kłamstwo
doskonałe” thriller
00.45 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Co dalej?
8.00 Jesteśmy
Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień do-
bry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 Łyżwiar-
stwo figurowe.
Finał Grand Prix
13.00 Vilnius
Mama Jazz 2024
14.20 Łyżwiar-
stwo figurowe.
Finał Grand Prix
15.15 Sportowe
chwile z LRT
15.15 „Zgadnij
i odgadnij”
16.00 „Drogi. Sa-
mochody. Ludzie”
16.30 „Styl”
17.30 Detekty-
wi historyczni
18.30 S. „Le-
karz Górski”
19.15 Euromaxx
19.30 „Niezwycię-
żeni” film dok.
20.00 Mistrzostwa
Europy w pływaniu
na basenie 25 m
22.13 „Być ko-
chaną” dramat
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat we-
dług kobiet”
7.00 „Show dobre-
go wieczoru”

8.30 „Łotrzy-
ki” komedia
9.00 „Kobiety
kłamają lepiej”
10.00 S. „W wi-
rze miłości”
11.00 S. „Napisa-
ła: Morderstwo”
12.00 S. „Dziki serce”
14.00 S. „Miłość
jest moim życiem”
15.00 S. anim.
„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „GoŽalgiris”
19.45 Mistrzostwa
Euroligi „Žalgi-
ris” „Maccabi”
22.00 TV3 wiadomości
22.30 „Kontra-
banda” film fab.
00.55 S. „Tajem-
nice Alaski”

6.00 „Moja kuch-
nia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-
nia najlepsza”
15.00 S. „Pod
pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Człowiek
Demolka” film fab.
23.20 „Operacja
Terror” thriller
01.10 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Litwa na żywo
8.30 S. „Poświę-
cić wszystko”
9.30 S. „Margarita”
10.30 S. „Mosty
naszego życia”
11.30 S. „Scho-
dy do nieba”
12.30 Algoryt-

my teatralne
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Margarita”
21.25 S. „Mosty
naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Scho-
dy do nieba”
01.00 Nowy dzień

6.00 S. „Przetrwanie”
7.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadow-
ca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy
lombardu”
10.00 „Prawo
i porządek”
11.00 „Najzabawniej-
sze amerykańskie
filmy domowe”
12.00 „Liczba
czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Przetrwanie”
18.00 S. „Simp-
sonowie”
19.00 „Prawo
i porządek”
19.50 Mistrzostwa
Euroligi „Lietka-
belis” – „Lions”
22.00 „Dżentel-
meni” film fab.
00.10 S. „Yellowstone”
01.10 „Dron”

6.00 S. „Kawa o
zapachu kobiety”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót
Molpbara”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Tro-

chę stońca"

12.00 S. „Kryminalne umysły"**13.00** S. „Prawo i porządek"**14.00** S. „Straż Pożarna Chicago"**15.00** S. „Anupamaa"**16.30** S. „Wędruję w czyjeś miłości"**17.00** S. „Niewidoma"**18.00** S. „Specjalista"**19.00** S. „Kryminalne umysły"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Karen Pirie"**22.50** S. „Straż Pożarna Chicago"**23.50** S. „Sommerdahl"**06.25** S. „Wichrowe wzgórze"**07.15** S. „Akcyjowa 38"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Dobre historie"**09.00** Serwis Info**09.20** S. „Za-

raz wracam"

10.00 S. „Ranczo"**11.00** S. „Komisarz Alex"**12.00** S. „Ojciec Mateusz"**13.00** Serwis Info**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „To się optaca"**13.50** „Świat dzikiej przyrody"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**16.00** Serwis Info**16.15** Reporterzy**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.30** „Jaka to melodia?"**19.10** „Klan"**19.45** S. „Akcyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** S. „Za-

raz wracam"

22.10 S. „Ojciec Mateusz"**23.10** „Sprawa dla reportera"**00.10** „Córy węgla" film dok.

TVP KULTURA

Czwartek 04.12

08.00 „Tamte lata, tamte dni"**08.35** „Podró-

że z historią"

09.15 „Porozmawiajmy szczerze"**10.00** S. „Noce i dnie"**11.05** „Jota Carlosa Saury"**12.45** „Meta"**14.05** S. dok.

„Reżyserzy"

15.05 „Kolekcja"**15.20** „Niedzie-

la z... Kayah"

16.15 „Skutki no-

szenia kapelusza w maju" dramat

17.50 S. „Uśmie-

chy losu"

18.55 „Dzień z

życia artysty"

19.35 „Wstęp Wolny"**19.50** „Zaczarowa-

ny Kot. Konstanty

Ildelfons Gałczyński" film dok.

21.00 „Hala odlotów"**22.05** „Żegnaj przy-

jacielu" film fab.

00.10 „Łódź Kultury"**07.15** Panorama**07.35** „Słownik

polsko@polski"

08.00 „Górna

półka smaku"

08.30 Pytanie

na śniadanie

12.40 Kieru-

nek Zachód

13.00 Serwis Info**13.10** S. „Za marzenia"**14.55** „Studio

w kontakcie"

15.40 „Nad Niemnem.

Za wschodnią granicą"

16.00 Serwis Info**16.10** Daję słowo**17.00** Słownik

polsko@polski

17.30 S. „Bar-

wy szczęścia"

18.00 „Teleexpress"**18.20** „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Makłowicz

w podróży"

19.45 „Panorama"**20.10** „Wilnoteka"**20.30** „Program

informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia**21.25** S. „Krucjata"**23.15** Polonia

24. Tygodnik

23.50 „Top 3 Mar-

ka Sierockiego"

08.00 „Był taki dzień"**08.04** „Wojow-

nicy czasu"

08.30 „Fake czy

historia?"

09.10 S. „Quo vadis?"**09.55** „Podró-

że z historią"

10.20 „Gniazdo

sierot" film dok.

11.15 „Encyklopedia

II wojny światowej"

11.40 „Laboratorium

wolności" film dok.

12.35 „Na Tro-

pach Historii"

12.45 „Polska i świat

z historią w tle"

13.00 „Ex Libris"**13.20** S. „Dro-

gi wolności"

14.15 „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

14.25 S. dok. „Zapo-

mniane szlaki piel-

grzymkowe Europy"

15.15 „Marzyciele"**15.35** „Korfan-

ty" film dok.

16.39 S. „Koro-

na królów"

17.05 „Prasa donosi"**17.10** „Sensa-

cje XX wieku"

17.55 „Piosenką

przez historię"

18.05 „Był taki dzień"**18.10** „Historia Polski"**18.35** „Był taki dzień"**18.40** S. dok. „Pol-

skie 100 lat"

19.05 „Polacy

na morzu"

19.30 „Flesz historii"**19.45** S. dok. „Pol-

skie 100 lat"

20.15 S. „Quo vadis?"**21.00** „Zamki kresowe

Rzeczypospolitej"

21.20 „Czas Gdy-

ni" film dok.

22.10 „Żeby nie było

śladów" dramat

00.40 „Był taki dzień"**00.10** Krzyżu Świę-

ty, nade wszystko!

Historia krzyża św.

Jana Pawła II

01.00 Słowo życia**01.05** Świat w

obrazach

01.10 Informacje dnia**01.30** Sanktu-

aria polskie

01.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02.00 Anioł Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Jubileusz 75lecia

parafii pw. św. Józefa

04.20 Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski

Punkt Widzenia

06.00 Siostry Mag-

dalenki od Pokuty

07.00 Audycja Ge-

neralna Ojca Świętego

Leona XIV z Watykanu

08.00 Po stro-

nie prawdy

08.55 Adwent na serio**09.00** Informacje dnia**09.15** Polski

Punkt Widzenia

09.35 Słowo życia**09.40** Dzielną niewiastą**10.50** Święty na

każdy dzień

09.55 Święty na

każdy dzień

10.00 Na zdrowie**10.20** Opowieści biblij-

ne historie animowane

z Nowego Testamentu

10.45 Oświadczenie

Fundacji Lux Veritatis

w sprawie Muzeum

Pamięć i Tożsamość

11.00 Informacje dnia**11.15** Rozmowy

niedokończone

12.25 Myśląc

Ojczyzna

12.35 Przyroda i ludzie**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Wykłady z

kongresu: Katolicy a

tożsamość Europy

14.05 Mateczni-

ki Polskości

14.20 Przegląd

katolickiego tygo-

dnika "Niedziela"

14.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzycz-

ne chwile

15.35 Komarow-

ska Wiktoria

16.00 Po stro-

nie prawdy

16.50 Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

17.35 Sól ziemi**18.00** Modlitwa w

intencji rodzin i obrony

życia poczętego

20.25 Święty na

każdy dzień

20.30 Każdy ma-

luch to potrafi

20.45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Głos Polski**22.00** Apel Ja-

snogórski

22.20 Informacje dnia**22.40** Polski

Punkt Widzenia

23.00 Głos serca**23.45** Pod opieką

Limanowskiej Pani

7.00 Fani czte-

rech kółek

9.00 Łowcy

klasyków

10.00 Łowcy staroci**12.00** Fani czte-

rech kółek

16.00 Poszuki-

wacze opali

17.00 Jak to jest

zrobione?

17.30 Łowcy sta-

roci: renowacje

18.00 Fani czte-

rech kółek

19.00 Jak to jest

zrobione?

20.00 Fani czte-

rech kółek

21.00 Łowcy staroci**00.00** Nagi instynkt

przetwarzania

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Super-kowe ABC”
07.30 „Imbir i Cytryna”
07.55 „Okrasa łamie przepisy”
08.20 „Szlakiem Kolberga”
08.45 „Polonia 24. Tygodnik”
09.15 „Całkiem niezła historia”
09.30 „Jesteśmy stąd”
09.35 „Sensacje XX wieku”
10.25 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.15 „Super-kowe ABC”
11.45 „Kobiety w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Ducho-wym szlakiem”
13.25 „62. KFPP w Opolu – Premiery”
14.15 „Strona po stronie”
14.25 „John Huston. Na własnych zasadach” film dok.
15.20 „Jesteśmy stąd”
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Super-kowe ABC”
17.40 S. „Na dobre i na złe”
18.35 „Unia kulinarna”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Zapomniani, odzyskani”
19.40 S. „Pensjonat nad rozlewiskiem”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Warszawa” dramat
22.45 „Ducho-wym szlakiem”
23.05 S. „Ojciec

Mateusz”
23.55 „Info Wilno”
00.10 „Studio Wilno”
00.35 „Sensacje XX wieku”
01.25 „Unia kulinarna”
01.40 S. „Na dobre i na złe”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Duża ryba” dramat
00.50 „Historia drwala” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek

14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Wystrzałowe wesele” komedia
23.05 „Gran Torino” dramat

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Program humorystyczny”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 „Litewskie diamenty”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Jonas Žemaitis Vytautas. Ostatnie życzenie” film dok.
12.35 Łyżwiarstwo figurowe
13.40 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Urodzeni tego samego dnia
16.00 Szaleństwo na punkcie kół
16.30 „Oto jest kino”
17.00 Puchar Świata w Biathlonie
18.30 S. „Le-karz Górski”
19.00 Dzień kultury
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Mistrzostwa Europy w pływaniu na basenie 25 m
22.00 „Sonja. The White Swan” dramat
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”
8.30 „Zrób to sam”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”

10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Dzikie serce”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
17.55 „Pomysł na dom z IKEA”
18.30 TV 3 wiadomości
19.30 Koncert projektu wsparcia „Fulfillment Action”
23.00 „Obdarowani” dramat
01.15 „Nocna randka” dramat

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
20.20 „Gry Tytanów”
22.15 „Art of Eight Limbs” thriller
00.25 „Człowiek Demolka” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Chcę pracować
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Wszystko

jest mierzone
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Margarita”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.30 Litwa świata

6.00 S. „Strażnik Teksasu”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Magazynewe wojny”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Przetwarzanie”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Prawo i porządek”
20.00 „Gliny”
21.30 „KickAss 2” film fab.
23.20 „Czas parashutistów” film fab.

6.00 S. „Kawa o zapachu kobiety”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molphara”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż

Pożarna Chicago"
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Annika”
23.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.55 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichro-
 we wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuarium Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Bli-
 sko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 „Okrasa
 łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komi-
 sarz Alex”
12.00 S. „Ojciec
 Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Maga-
 zyn Rolniczy”
13.55 „Świat dzi-
 kiej przyrody”
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to
 melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-
 raz wracam”
22.10 S. „Komi-
 sarz Alex”
23.10 „Po prostu
 przyjaźń” komedia
01.30 S. „Czar-
 na śmierć”

08.00 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.40 „Podró-
 że z historią”
09.20 „Wstęp Wolny”
09.45 „Którędy
 po sztuce”
10.00 S. „Pan wzywał,
 Milordzie? – Miłość i
 pieniądze” komedia
11.05 „CYKL AD-
 WENTOWY”
11.25 Koncert
12.30 „Skutki no-
 szenia kapelusza
 w maju” dramat
14.05 „Życie moje skre-
 tami bieży – opowieść
 o Reymonie” film dok.
15.15 „Jak to się mówi,
 czyli Kasia u Bralczyka”
15.55 „Światła wielkie-
 go miasta” komedia
17.35 „Pamiętnik
 zza kulis sceny”
18.35 „Mieliliśmy wtedy
 po szesnaście lat”
19.35 „Kolekcja”
20.00 S. dok. „Le-
 gendy opery”
21.05 „Kos” film fab.
23.20 „Tygodnik
 Kulturalny”
00.20 „Żegnaj przy-
 jacielu” film fab.

07.15 „Panorama”
07.35 „Magiczne
 Podhale z Seba-
 stianem Karpie-
 lem Bułecką”
08.00 „Makłowicz
 w podróży”
08.30 Pytanie
 na śniadanie
12.40 „Wilnoteka”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia
 24. Tygodnik”
15.25 Tamte
 lata, tamte dni
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko
 przed nami”
16.40 Koncert
17.00 „Królowa
 Tańca” film dok.
18.00 „Teleexpress”

18.20 Gra słów.
 Krzyżówka
18.50 Te-
 leexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama”
20.10 „Ola Polonia”
20.30 Program
 informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na do-
 bre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „07 zgłoś się”
00.10 Panorama

08.20 „Był taki dzień”
08.23 „Flesz historii”
08.35 „Spór o historię”
09.10 S. „Quo vadis?”
09.55 „Podró-
 że z historią”
10.20 „Historia Polski”
10.50 S. dok. „Pol-
 skie 100 lat”
11.15 „Encyklopedia
 II wojny światowej”
11.35 „Myśliciele”
11.40 „Dziewczyny z
 tamtych lat” film dok.
12.25 „Milczą-
 cy kondor”
12.40 „Piosenką
 przez historię”
12.50 „Fake czy
 historia?”
13.25 S. „Dro-
 gi wolności”
14.20 „Na Tro-
 pach Historii”
14.30 S. dok. „Naj-
 mniejsze kraje Europy”
15.25 „Piosenką
 przez historię”
15.35 „Oblicza
 terroryzmu”
16.15 „Zamki kresowe
 Rzeczypospolitej”
16.35 S. „Koro-
 na królów”
17.00 „Światło i szkło”
17.15 „Był taki dzień”
17.20 „Sensa-
 cje XX wieku”
18.05 „Polacy
 na morzu”
18.30 „Tunka” film dok.
19.25 „Był taki dzień”
19.30 „Wojow-
 nicy czasu”
20.00 „Ci cho-
 lerni Polacy”

20.15 S. „Quo vadis?”
21.00 „Góry Europy”
21.55 „Barbór-
 ka” film fab.
23.00 „Polska i świat
 z historią w tle”
23.25 „Jackie” film fab.
01.00 „Powstania
 Śląskie... Muzyczne
 historie” film dok.

00.00 Pamięć Sybiru
01.00 Modlitwa w
 intencji rodzin i obrony
 życia poczętego
03.25 Święty na
 każdy dzień
03.30 Każdy ma-
 luch to potrafi
03.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
 Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Kapelani
 niepodległej
07.45 Czarny sufit
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
 Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Leśni zapylacze
10.10 Z wędką nad
 wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na
 każdy dzień
10.45 Jestem Mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy
 niedokończone
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Leczyć ludzi dobrej
 woli jest więcej
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w
 Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Boże-
 go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się
 rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
 Obiektywnie
17.40 Wykłady z
 kongresu: Katolicy a
 tożsamość Europy
18.15 Jej misja trwa
18.30 Łączy
 Nas Historia
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-
 platte Młodych
20.00 Warto za-
 uważać... w mija-
 jącym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 János Es-
 terházy. Niewy-
 mazana historia
00.05 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
23.55 Kapłan

7.00 Fani czte-
 rech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Żłota gorączka
17.00 Jak to jest
 zrobione?
17.30 Łowcy sta-
 roci: renowacje
18.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Jak to jest
 zrobione?
20.00 Fani czte-
 rech kółek
21.00 Życie
 codzienne służ-
 by granicznej
23.00 Kame-
 ra policyjna
24.00 Nagi instynkt
 przetrwania

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Domisie”
07.30 „Rozmowy na dwie głowy”
07.35 „Rok w ogrodzie”
08.05 „Unia kulinarna”
08.30 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.55 „Niezwykłe historie BiałoCzerwonych”
09.10 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
09.25 „Prywatne życie zwierząt”
09.50 „Rosół polski”
10.15 „Domisie”
10.40 S. „Znak Orła”
11.10 „Kto pyta, nie błądzi. Młodzi pytają”
12.00 S. „Plebania”
12.45 „Wokół Procesu Szesna” film dok.
13.40 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
13.55 „Imbir i Cytryna”
14.15 „Daję słowo”
15.10 S. „Kocham misarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.10 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangelia Litewski”
19.30 „Strona po stronie”
19.45 „Niezwykłe historie BiałoCzerwonych”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Sen o Warszawie” film dok.
22.55 „To jest grane”
23.20 S. „Pensjonat

nad rozlewiskiem”
00.05 „Anna Wyszko-
ni na dobry wieczór”
01.00 „Info Wilno”
01.15 „Pożyteczni.pl”

6.00 Hymn Repu-
blik Litewskiej
6.02 „Co dalej?”
7.00 „1000 cu-
dów świata”
8.00 „100 lat.
Program o dłu-
gowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00 9.35, Dzień
dobry Litwo
9.30 10.30, 11.30
Wiadomości
12.00 S. dok.
„Dzikie niebo”
13.00 „Bamba-
gysle” film dok.
13.55 S. „Oj-
ciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i
potężna Litwa
17.30 Przepisy
na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli
nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Ko-
cham Litwę”
22.45 „Dziennik Brid-
get Jones” komedia
00.20 „Sonja. Biały
Łabędź” dramat

6.00 „Ale numer!”
7.00 S. anim. „Tom
i Jerry Show”
9.00 „O psie,
który jeździł ko-
leją” film fab.
11.00 „Pan Nia-
nia” komedia
12.45 „Batman v
Superman: Świt spr-
awiedliwości” film fab.
15.40 „Akademia
Policyjna 5” komedia
17.30 Będzie
wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie

LNK. Nowy hit.
21.30 „Blue Be-
etle” film fab.
00.00 „Spadaj,
tato” komedia

6.00 Hymn Repu-
blik Litewskiej
6.02 Piękna i po-
tężna Litwa
6.30 Dzieci
tyśiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklope-
dia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Litewskie
diamenty
10.00 Co dobre-
go, sąsiedzie ?
10.35 Tańcy na lodzie
11.35 Nasza ro-
syjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Historie
o przyjaźni
13.30 Odblaski
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Klucz do sztuki.
Klucz do twórczej
pracy artysty, by
uwolnić wyobraźnię”
16.00 „Region Any-
kščiai. Prehistoria
i legendy regionu
Anykščiai” film dok.
16.30 Euromaxx
17.00 „W 115. roczni-
cę urodzin historyka
sztuki, malarza i gra-
fika Vladasa Drėmy”
17.30 „Puchar
Świata w Biathlo-
nie. Mężczyźni”
18.50 Sportowe
chwile z LRT
19.00 Legendy
20.00 Mistrzostwa
Europy w pływanio-
waniu na basenie 25 m na
basenie krótkim
22.00 „Ślub mojej
najlepszej przyja-
ciółki” komedia
23.45 S. „Ośle-
piające daszki”

5.45 Seriale anim.
8.00 S. anim.
„Simpsonowie”

9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróż-
by Kotryny”
10.30 „Przepis na
udany weekend”
11.00 S. dok. „Ży-
cie w gangu”
12.00 S. dok. „Pacific”
13.10 „Dzieciółek
Woody” film anim.
14.50 „Ja cię
kocham, a ty
śpisz” komedia
17.00 „Co i za ile?”
18.00 „Lód w Po-
łudniu” – uroczysty
koncert otwarcia
18.30 Wiado-
mości TV3
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Dwunastu
odważnych” film fab.
00.40 „Ziemia
niczyja” film fab.

6.00 S. dok. „Oblodzo-
ne lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzo-
wie LEGO”
10.00 „Jestem gwiaz-
dą. Wypuście mnie!”
11.35 „Kuchen-
ne koszmary”
12.35 „Wojny
kupujących”
13.00 Tenis. Vi-
lius Gaubas –
Edas Butvilas
16.00 „Orły lombardu”
16.30 Mistrzo-
stwa LKL „Ry-
tas” „NevėžisPa-
skolų klubas”
19.00 Mistrzostwa
LKL „Lietkabe-
lis” „Šiauliai”
21.30 „Księgo-
wy” film fab.
00.05 „Art of Eight
Limbs” thriller

6.00 S. „Scho-
dy do nieba”
8.00 S. dok. „Nie-
przepisowo”
8.30 S. dok. „Algo-
rytmy teatralne”

9.00 „Dzieci ze
specjalnymi zdol-
nościami”
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 W świecie
koszykówki
11.00 S. dok.
„Czyste miasta”
11.30 Anatomia
mieszkania
12.00 S. dok. „Mia-
sta litewskie”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 „Pyszne życie”
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie
w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Pierścien
Bushido
19.00 „Dzisiaj jest
dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Ce-
celia Ahern”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświę-
cić wszystko”

6.00 „Liczba
czy herb?”
7.05 „Inny świat.
Pakistan”
9.30 „Przewod-
nik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas
dugnas”
11.00 S. dok. „Prze-
trwanie w ama-
zońskiej dżungli”
13.00 „Piekiel-
na droga”
14.00 Mistrzostwa
URBONKL „Žalgiri-
s2” „Rytas2”
16.00 „Magazy-
nowe wojny”
18.00 „Gwiaz-
dy lombardu”
19.30 „Wyspa
Man. Australia”
21.00 „TV3 wia-
domości”
22.00 „Zaginione
złoto azteków” show
23.00 „Menu”
komedia

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Powrót Molphara”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
13.00 „10 lat młodszy”
13.30 „Wielka ucieczka Gordona”
14.35 „Prawie żonaty”
15.40 „Werewolves inside” film fab.
17.45 „Północ, północny zachód. Udanych łowów!”
19.45 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Captain Marleau”
23.05 S. „Annika”
01.15 „Obcy w środku” thriller

05.45 „Miłość pod choinkę” film obycz.
07.20 „Balans bieli”
07.55 „Msza Święta”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 „Hon-do” western
14.25 „Dobre strony”
14.50 „Okrasa łamie przepisy”
15.30 „Skoki Narciarskie”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Profi-

lerka Jastrzę”
22.25 „Hit Man” film fab.
00.30 „Tylko dla odważnych” film akcji

07.05 „Panna z mokrą głową”
08.45 „Prawdziwie magiczny sklep”
09.20 „Informacje kulturalne”
09.50 „Nie – Wielka Orkiestra. TV – Hity nad hitami”
11.15 S. dok. „Dokument tygodnia”
12.15 „Operacja Święty Mikołaj”
12.55 „Lola i pianino hałasów”
13.35 „Mała księżniczka” film fab.
15.20 S. dok. „Legendy opery”
16.15 „Wydarzenie aktualne”
16.50 „Niespotkanie spokojny człowiek”
18.00 „Tamte lata, tamte dni”
18.40 „Światła wielkiego miasta”
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „O północy w Paryżu” dramat
22.45 „Energia Ladies Jazz Festival”
00.10 „Kos” film fab.

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Studio w kontakcie”
13.00 S. „Dom na głowie”
13.30 S. „Tajemnica Sagali”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 „Okrasa łamie przepisy

17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Lecę za miłością”
19.55 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 „Fuks” komedia
22.55 S. „Stawka większa niż życie”
00.00 „Feel na dobry wieczór”

08.50 „Był taki dzień”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
10.00 S. dok. „Galeria Widmo”
10.05 S. „Janosik”
10.50 S. dok. „Nieznane twarze historii”
11.25 „Ludzie i maszyny”
11.55 „Świadkowie czasu”
12.15 S. dok. „Nieznane twarze historii”
12.50 „Był taki dzień”
12.53 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.45 „Kali-na” film dok.
14.40 „Studio reportażu”
15.00 „Faustyna” film fab.
16.15 „Był taki dzień”
16.20 „Fake czy historia?”
16.55 „Paderewski – Mistrz tonów i mąż stanu” film dok.
17.25 „Był taki dzień”
17.30 „Filantrop. Erazm Jerzmanowski” film dok.
18.50 „Ks. Rapacz – gdy ziarno obumrze” film dok.
19.05 S. „Dom” film dok.
20.25 „Świder” film dok.
20.50 „Zaczarowany Kot” film dok.

21.45 „Rosja i Chiny – małżeństwo z wyrachowania” film dok.
22.35 „Noc Świętego Mikołaja” film fab.
23.35 „Historia jednej fotografii” film dok.
00.05 „Żeby nie było śladów” dramat

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Więźniarki
08.25 Sól ziemi
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
11.00 Informacje dnia
11.15 XXXIV Rocz-
 nica powstania

Radia Maryja
13.00 XXXIV Rocz-
 nica powstania
 Radia Maryja
13.30 XXXIV Rocz-
 nica powstania
 Radia Maryja
14.00 XXXIV Rocz-
 nica powstania
 Radia Maryja
16.00 XXXIV Rocz-
 nica powstania
 Radia Maryja
16.30 XXXIV Rocz-
 nica powstania
 Radia Maryja
19.30 Rozmowy
 niedokończone
20.25 Święty na
 każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
21.00 Infor-
 macje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Infor-
 macje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Warto
 być ojcem
23.15 Głos serca

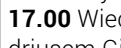

7.00 Jak to jest
 zrobione?
9.00 Fani czte-
 rech kółek
11.00 Autostrada
12.00 Europej-
 scy kierowcy
 ciężarówek
13.00 Antyki
17.00 Naprawa
 gospodarstwa
18.00 Złota
 zatoka
19.00 Poszuki-
 wacze opali
20.00 Wojny
 bagażowe
21.00 Nieznana
 ekspedycja
22.00 Zapomnia-
 ne i upuszczone
23.00 Renowacje
00.00 Naprawa
 gospodarstwa

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
06.55 „Polacy Świata”
07.05 „Detektyw Literka”
07.20 „Kuba i Śruba”
07.30 „Górna półka smaku”
08.00 „Wilno na Dzień dobry”
09.00 „Imbir i Cytryna”
09.25 „Kulturalni PL”
10.15 „Detektyw Literka”
10.30 „Studio Raban”
11.10 „Kto pyta, nie błądzi. Młodzi pytają”
11.30 „Raport naukowy”
11.50 „Którędy po sztukę”
12.00 S. „Plebania”
12.45 „Jesteśmy stąd”
12.50 „Górna półka smaku”
13.15 „Rosół polski”
13.45 „Ewangelia Litewski”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.13 „Balans bieli”
15.45 „Reportaż TVP Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Wileński koncert życzeń”
16.45 S. „Noce i dzień”
17.40 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.10 „Szansa na sukces”
19.00 „Imbir i Cytryna”
19.30 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
20.00 „Przegląd tygodnia”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. sensac. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
21.45 „Hasztagi tygodnia”
22.25 „Wileński koncert życzeń”
22.55 „Daję słowo”
23.40 „Rozmowy

(nie)wygodne”

00.10 „Przegląd tygodnia”**00.40** „Pan Kleks – Wojna i miłość” film dok.**01.40** „Program informacyjny”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej**6.02** Oto kino**6.30** Litwin w sercu**7.30** Dzień Kultury**8.00** Świąteczne myśli**8.30** „Dobrze jest mieszkać na wsi.”**9.00** „Kalendarz ogrodnika”**9.30** „Notatki przyrodnika”**10.00** Encyklopedia Gustawa**10.30** Dzieci tysiąclecia**11.30** „Młodszy brat”**12.00** S. dok. „Rok na planecie Ziemia”**13.00** S. dok. „Wielkie Rzeki Ziemi”**13.55** S. „Marple Agathy Christie”**15.30** Wiadomości**15.45** Euromaxx**16.00** Detektywi historyczni**17.00** Wieczór z Audriusem Giržadasem**18.00** Tydzień Rowerowy**18.30** Wiadomości**19.00** Okno na władzę**19.30** Tydzień**20.30** Panorama**21.00** S. „Belgravia”**21.50** „Piękny dzień w okolicy” dramat**23.40** „Historia drwała” komediodramat**6.00** „Mistrzowie LEGO”**7.00** S. anim. „Tom i Jerry Show”**9.00** „Dennis Rozrabiaka: Święta” komedia**10.45** „Mia i biały lew” film fab.**12.45** „Shazam!”

komedia

15.25 „Przyjemniaczek” komedia**17.20** Teleloto TV gra**18.30** Wiadomości**19.30** Gwiazdorskie duety**22.10** „Venom” film fab.**00.20** „Apartment 7A” thriller

6.00 Hymn Republiki Litewskiej**6.02** „100 lat”**6.30** Kalendarz ogrodnika**7.00** „Młodszy brat”**7.30** „Teraz tutaj?!”**8.00** Filmy anim.**9.00** Poker tekstowy.**9.30** Drogi**10.00** 7 dni w Kownie**10.30** „Wiara i życie”**11.00** „Dzień Kultury”**11.30** Menora**12.00** „Myśli na święta”**12.30** „Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego”**13.45** „Gruffalo” film anim.**14.15** Puchar Świata w biathlonie.

Kobiety. Bieg masowy na 12,5 km

15.00 „Nowe szaty cesarza” bajka**16.00** „Tuta i lis”**16.15** „Puchar Świata w biathlonie. Mężczyźni.”**17.00** „Otwarta kombinacja”**17.30** „Szybowce przez Europę.

Litwa – Portugalia” film dok.

18.30 Koncert**20.00** „Mistrzostwa Europy w pływaniu na basenie 25 m na basenie krótkim”**22.20** „Pełnia księżycza LRT OPUS”**22.50** S. „Osłepiające daszki”**00.50** „Dziennik Bridget Jones” komedia

5.45 Seriale anim.**8.00** S. anim.

„Simpsonowie”

9.00 „La Maitas. Italija”**10.00** „Świat według kobiet”**11.00** „Zagroda marzeń”**12.00** S. dok.

„Prawa lwów”

13.10 S. dok. „W krainie wielkich kotów”**14.20** „Kevin sam w domu” komedia**16.30** „Gazas dugnas”**17.30** Farma Vytara**18.30** TV3 wiadomości**19.30** Talenty Litwy**22.00** „Niezniszczalna” film fab.**00.05** „Uspienie” film fab.**6.00** S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”**7.00** „Realna mistyka”**8.00** „W naturze nie ma bajek”**8.30** „Róg tura”**9.00** Program sportowy**10.00** S. dok. „The Grand Tour”**11.20** „Kuchenne koszmary”**12.15** S. dok.

„Oblodzone lotnisko na Alasce”

13.15 „Realna mistyka”**14.20** „Bitwa eks-trasensów”**16.30** Mistrzostwa LKL „Žalgiris” „Gargždai”**19.10** „Jerry Maguire” dramat**22.00** „Ostatnie tchnienie” thriller**23.50** S. „The Grand Tour”**8.00** Podcast**6.00** S. „Scho-

dy do nieba”

8.00 Podcast**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”**10.30** „Egas dugnas”**11.00** „Specjalne doznania”**11.30** Mistrzostwa NBA „Kings” „Heat”**14.00** Otwarte mecze MLKL w trybie Smart Way „LCC International University” „Kibirkštis”**16.00** „Magazynewe wojny”**17.30** „Gwiazdy lombardu”**18.30** „Jeden”**19.30** Formula 1**22.00** „TV3 wiadomości”**23.00** „Furia” dramat**01.45** „Dżentelmeni” film fab**6.00** S. „Świat ogrodników”**7.10** „Inny świat. Pakistan”**9.30** „Na jednym końcu haczyk”**10.00** „Zwiadowca przeszłości”

7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Powrót Molphara”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek” film fab.
17.55 „Z północy na północny zachód. Złoto”
19.50 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Pod Prawem i Łaską”
22.50 „Słoneczny patrol” komedia
01.10 S. „Captain Marleau”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 S. „Daleko od szosy”
11.05 S. „Ojciec Mateusz”
12.00 S. „Komisarz Alex”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.45 „Pielgrzymi Nadziei”
14.10 „Planeta Ziemia”
15.10 „Skoki Narciarskie”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Czar na śmierć”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Paryż może

począć” komedia
01.15 „Hit Man” film fab.

06.50 „Niech żyje bal”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 S. „Marceli Szpak dziwi się światu”
09.00 „Liturgia i nabożeństwa”
10.00 „CYKL ADWENTOWY”
10.15 „Wnuczka Świętego” film dok.
10.55 S. dok. „Wielcy mistrzowie malarstwa”
12.05 „Wstęp Wolny”
12.20 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
13.25 „Lola i pianino hałasów”
14.05 „Muzyka w zabytkach: Muzyka Mantui” film dok.
15.05 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.45 „Artysta” dramat
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Mary Reilly” film fab.
23.00 „The Doors, za kulisami” film dok.
23.55 „Noc krótkich filmów”

07.05 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.05 „Lecę za miłością”
12.45 „Słowo daję!”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Piłka nożna Betclit”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M

jak miłość”
19.15 „Wieczory Humoru i Satyry”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Kobieta sukcesu” komedia
01.05 „62. KFPP w Opolu”

08.30 „Był taki dzień”
08.34 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Archikatedry w Przemyślu”
09.55 S. dok. „Galeria Widmo”
10.05 S. „Janosik”
10.45 „Wojownicy czasu”
11.15 „Światło i szkło”
11.30 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
12.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.30 „W sercu Ameryki”
13.25 „Cietrzew. Ptak wielu odcień” film dok.
13.55 „Był taki dzień”
14.00 „Południowe Kuryle” film dok.
14.50 „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
15.00 „Noc Świętego Mikołaja” film fab.
16.00 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
16.25 „Polskie 100 lat”
16.55 „Myśliciele”
17.00 „Skarb Jagiellonów. Polskie dzieje arrasami tkane.” film dok.
17.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.00 „Góry Europy”
18.50 „Kółko historii”
19.25 S. „Dom”
20.55 „Marzyciele”
21.20 „Zaczarowany Kot” film dok.

22.15 „Polscy. Seryjni”
22.55 „Faustyna” film fab.
00.05 „Barbórka” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Żywa nieć tradycji
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 XXXIV Rocznicą powstania Radia Maryja
02.00 XXXIV Rocznicą powstania Radia Maryja
02.30 XXXIV Rocznicą powstania Radia Maryja
05.30 Muzyczne chwile
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Wytrwali w wierze
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Lubieszów
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Adwent na serio
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 GRH Żandarmeria
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Brygada Świętokrzyska
12.00 Głos serca
12.45 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraconych
13.00 Anioł Pański

z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Promień z Fatimy
14.10 Gość Oczekiwany
15.40 Kościół w Palczy, wspólnota Pana Jezusa
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja Katolicka Rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kótek
11.00 Łowcy staroci
12.00 Renowacje
13.00 Antyki
15.00 Zapomniane i upuszczone
17.00 Naprawa gospodarstwa
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Renowacje
23.00 Zapomniane i upuszczone

06.30 „Ex Libris”
06.50 „Reporta-
 że TVP Wilno”
07.05 „Kasztaniaki”
07.10 „Agi Bagi”
07.30 „Rodzina
 (nie od) święta”
07.55 „Makłowicz
 w podróży”
08.20 „Magiczne
 Podhale z Seba-
 stianem Karpie-
 lem Bułecką”
08.45 „Przegląd
 tygodnia”
09.15 „Balans bieli”
09.45 S. dok. „Sen-
 sacje XX wieku”
10.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
10.55 „Słownik
 polsko@polski”
11.30 „Detek-
 tyw Literka”
11.45 „Strona
 po stronie”
12.00 „Reporta-
 że TVP Wilno”
12.10 S. „Pensjonat
 nad rozlewiskiem”
13.00 „Info Wilno
 – Flesz”
13.05 „One. Ko-
 biety kultury”
13.30 „Kulturalni PL”
14.20 „Jerzy Orda.
 Anarchista w du-
 chu św. Augusty-
 na” film dok.
15.35 „Nauka
 jest wszędzie”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do
 Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Bar-
 wy szczęścia”
17.10 „Kto pyta, nie
 błądzi. Młodzi pytają”
17.30 „Detek-
 tyw Literka”
17.45 S. „Komisariat”
18.30 „Wileński
 koncert życzeń”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Jesteśmy stąd”
19.40 „Daję słowo”
20.30 „Program
 informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „War-

to kochać”
21.50 „Tacy byliśmy”
22.15 „Reporta-
 że TVP Wilno”
22.30 „Jesteśmy stąd”
22.40 „One. Ko-
 biety kultury”
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.00 S. dok. „Sen-
 sacje XX wieku”

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07,
 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
 minalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk
 o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica
 dużego miasta”
11.25 S. „Morder-
 stwo na północy”
12.15 „Zgadnij
 i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomo-
 cy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00,
 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
 dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij
 i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historie rzeczy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Woj-
 na Królestw”
23.15 S. „Dzielnica
 dużego miasta”
00.05 Notatki
 przyrodnika
00.35 Wiadomo-
 ści rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
 i Jerry Show”
7.00 S. „Anupamaa”
8.00 „Pierwsze randki”

9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-
 ne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierw-
 sze randki”
13.00 Księżnicz-
 ka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
 czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebez-
 pieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Pod ostrza-
 łem” thriller
00.45 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cu-
 dów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień do-
 bry, Litwo
11.30 „Gen cie-
 kawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij
 i odgadnij”
15.00 Urodzeni
 tego samego dnia
16.00 „Szalony
 na punkcie kół”
16.30 „Styl”
17.30 „Przepisy
 na dobre życie”
18.30 S. „Le-
 karz Górski”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Ody-
 seja za mitem”
20.30 Panorama
21.00 „Mistrzostwa
 Świata Juniorów U20
 w Hokeju na Lodzie”
23.30 „Gen cie-
 kawości”

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galvOK”
8.30 „Wróżby Kotryny”

9.00 „Kobiety
 kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
11.00 S. „Napisa-
 ła: Morderstwo”
12.00 S. „Dzikie serce”
14.00 S. „Miłość
 jest moim życiem”
15.00 S. anim.
 „Simpsonowie”
16.00 TV3 wia-
 domości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wia-
 domości
19.30 S. dok. „Re-
 kiny. Litwa”
21.00 „Łotrzy-
 ki” komedia
21.30 TV3 wia-
 domości
22.30 „Traffik” thriller
00.25 S. „Tajem-
 nice Alaski”

6.00 „Zasady
 mojej kuchni”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
15.00 „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Dark As-
 set” film fab.
22.50 „Ostatnie
 tchnienie” thriller
00.40 S. „FBI”

5.00 „Pyszne życie”
5.30 S. dok. „Dzie-
 ci ze specjalnymi
 zdolnościami”
6.00 Wszystko
 jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. dok. „Azja”
8.30 S. „Poświę-
 cić wszystko”
9.30 S. „Margarita”
10.30 S. „Mosty

naszego życia”
11.30 S. „Nieod-
 należona Rosja”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
13.57 Ambasadorzy
 Szkoły Milenijnej
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina
 TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.30 S. „Emi-
 lie Richards”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Nieod-
 należona Rosja”

5.35 S. „Przetrwanie”
6.30 S. „Straż-
 nik Teksasu”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas
 dugnas”
9.30 „Wojny ma-
 gazynowe”
10.00 „Gwiaz-
 dy lombardu”
10.30 „Formuła 1”
11.00 „Najzabawniej-
 sze amerykańskie
 filmy domowe”
12.00 „Liczba
 czy herb?”
13.00 „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Prze-
 kroczyć linię”
17.00 S. „Simp-
 sonowie”
18.00 S. „Straż-
 nik Teksasu”
19.00 „Prawo
 i porządek”
20.00 „Najzabawniej-
 sze amerykańskie
 filmy domowe”
21.00 „Exodus:
 Bogowie i królo-
 wie” dramat
23.50 „Bunkier
 strachu” thriller

6.00 S. „Kawa o zapachu kobiety”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Dziennik Mediumu”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Alex Hugo”
22.50 „Straż Pożarna Chicago”
23.50 S. „Pod prawem i łaską. Pilot”
01.45 „Złoty Chłopiec”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.15 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Planeta Ziemia III”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Wycinka Holzfällen” spektakl
23.00 „Postscriptum”
23.30 „Tętno 3” film dok.
00.40 „Balans bieli”

07.05 „Afisz kulturalny”
07.10 „Muzyczne poranki”
07.25 „Od ucha do ucha”
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.25 „Dobry tytuł”
10.00 S. „Noce i dnie”
11.10 „Za ścianą” dramat
12.20 „Mała księżniczka” film fab.
14.05 „John i Yoko: nad nami już tylko niebo” film dok.
15.45 „Wstęp Wolny”
16.00 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Personel”
18.00 S. „Noce i dnie”
19.05 „Tygodnik Kulturalny”
20.00 „Muzyka w zabytkach: Muzyka Mantui” film dok.
21.00 „La Gomeira” komedia
22.45 „Porozmawiajmy szczerze”
23.25 „Mary Reilly” film fab.
01.25 „Łódź Kultury”

07.15 „Panorama”
07.35 „Ścieżkami ojca Antoniego”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Ola Polonia”

13.00 Serwis Info
13.10 S. „Osiecka”
14.00 Rodzinka.pl
15.00 „Kulturalni PL”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Wynalazki na medal”
17.00 „Zaraz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.10 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.10 „Lecę za miłością”
23.45 Koncert
00.10 „Panorama”

08.10 „Był taki dzień”
08.15 „Fake czy historia?”
08.45 „Ex Libris”
09.10 S. „Quo vadis?”
09.55 „Podróż z historią”
10.25 „Tunka” film dok.
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.50 „Kalina” film dok.
12.45 „Ludzie i maszyny”
13.15 S. „Drogi wolności”
14.05 „Kolo historii”
14.35 „Rosja i Chiny” film dok.
15.25 „Myśliciele”
15.30 „Południowe Kuryle” film dok.
16.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
16.35 S. „Korona królów”
17.00 „Był taki dzień”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.50 „Był taki dzień”
17.55 „Marzyciele”
18.15 „Tadeusz

Romer. Misja nie-
 możliwa” film dok.
19.10 „Polacy na morze”
19.35 „Ex Libris”
19.55 „Flesz historii”
20.15 S. „Quo vadis?”
21.00 S. dok. „Kroniki Hitlera – Fuhrer. Lata 1936–1937”
21.50 „Ci cholerni Polacy”
22.05 „Szerokie tory”
22.30 „Zaczarowany Kół” film dok.
23.25 „Polscy. Seryjni”
00.05 „Nieproszony gość” film dok.

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Kielce 1946 zbrodnia z rosyjskiego scenariusza
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości

10.30 Moja Katolicka Rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Miłość większa niż strach
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Ze Swojczan do wolności
16.25 Kolor Boga
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 XXXIV rocznica powstania Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Moja wyspa wiary

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Łowcy staroci
12.00 Fani czterech kółek
17.30 Łowcy staroci
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Show przetrwania
23.00 Zapomniane i upuszczone

Kandydaci do tytułu Polak Roku 2025

Renata Brasel
Kierowniczka artystyczna
Zespołu Pieśni
i Tańca „Wilia”

Władysław Kondratowicz
Minister spraw
wewnętrznych w rządzie
Republiki Litewskiej

Iwona Czerniawska
Dyrektorka Liceum im.
Adama Mickiewicza
w Wilnie

Daniel Naumovas
Wiceminister zdrowia
w rządzie Republiki
Litewskiej, naukowiec

Ks. Rajmund Jurolaitis
Proboszcz parafii
w Wisagini

Andrzej Orłowski
Członek SKOnSR,
dyr. spółki Żybartuva

Barbara Jundo-Kaliszewska
Doktor nauk
humanistycznych, autorka
monografii, organizatorka
konferencji naukowych

Beata Pietkiewicz
Była posłanka na Sejm RL,
prezes Forum
Wileńskiego,
projektantka mody

Alina Ewelina Kieżun
Harcerka, przedstawicielka
Litwy w Polonijnej Radzie
Konsultacyjnej przy
Marszałku Senatu RP

Agnieszka Skinder
Prowadząca programy,
konferansjerka,
dziennikarka,
działaczka

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2025”

Kandydat z listy:

Imię, nazwisko czytelnika*:

Adres e-mail czytelnika*:

Telefon czytelnika*:

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbynų g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2025”. Kuponów można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

*Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących. Nagrody dla czytelników będą rozdane podczas gali „PR2025”.